

Uzasadnienie

Celem przedmiotowego projektu jest wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 stycznia 2013 r. (sygn. sprawy K 38/12), w którym Trybunał stwierdził niezgodność art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), dalej zwanej „ustawą”, z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP, a w konsekwencji – niekonstytucyjność rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych (Dz. U. Nr 26, poz. 232, z późn. zm.).

Dostęp do edukacji to jeden z najważniejszych postulatów dotyczących funkcjonowania oświaty. Wynika on z podstawowych praw obywatelskich określonych w art. 70 Konstytucji RP, zgodnie z którym, każdy ma prawo do nauki. Nauka jest obowiązkowa do 18 roku życia. Na władzach publicznych spoczywa obowiązek zapewnienia obywatelom powszechnego i równego dostępu do wykształcenia. Konstytucja gwarantuje dostęp do bezpłatnej nauki w szkołach publicznych. Sposób wykonywania tych obowiązków określa ustawa.

Postulaty dotyczące równości i powszechności dostępu do edukacji sformułowane zostały w art. 1 ustawy, który jako pierwsze zadanie systemu oświaty wymienia zapewnienie realizacji prawa każdego obywatela do kształcenia się oraz prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju. Prawo to jest uszczegóławiane przez kolejne regulacje art. 1, które wskazują, że system oświaty zapewnia również m.in. wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, opiekę nad uczniami niepełnosprawnymi oraz uczniami szczególnie uzdolnionymi, upowszechnienie dostępu do szkół, których ukończenie zapewnia dalsze kształcenie w szkołach wyższych, możliwość uzupełniania przez osoby dorosłe wykształcenia ogólnego, zdobywania lub zmiany kwalifikacji zawodowych i specjalistycznych, opiekę uczniom pozostającym w trudnej sytuacji materialnej i życiowej oraz warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania wolnego czasu. Instytucjami systemu oświaty, które mają zapewnić realizację tych praw uczniów są przede wszystkim przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego oraz szkoły (szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne) a także inne jednostki, o

których mowa w art. 2 ustawy. W szczególności na publicznych przedszkolach, publicznych innych formach wychowania przedszkolnego i szkołach spoczywa odpowiedzialność za realizację prawa do powszechnego dostępu do edukacji i w związku z tym są obowiązane przeprowadzać rekrutację w oparciu o zasadę powszechnej dostępności, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy.

Obecnie kwestie przyjmowania uczniów do publicznych przedszkoli i szkół, w oparciu o zasadę powszechnej dostępności z art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy, są uregulowane w rozporządzeniu w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych, wydanym na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy. Szczegółowe rozwiązania dotyczące rekrutacji zarówno do publicznych przedszkoli i szkół, jak również do publicznych placówek systemu oświaty, są regulowane w statutach tych jednostek, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624, z późn. zm.), a także rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 marca 2005 r. w sprawie ramowych statutow placówek publicznych (Dz. U. Nr 52, poz. 466).

W przywołanym na wstępie wyroku Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności cytowanego wyżej art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP ze względu na samoistność regulacji zawartej w rozporządzeniu wykonawczym, wynikającą z braku odpowiednich regulacji na poziomie ustawy, nadania aktowi wykonawczemu charakteru podstawowego źródła prawa z pominięciem przepisów ustawy oraz dopuszczenia do precyzowania zasad rekrutacji w aktach o jeszcze niższej randze obowiązywania niż rozporządzenie. Ponadto Trybunał Konstytucyjny wskazał na brak wytycznych dotyczących zasad przeprowadzania rekrutacji do przedszkoli i szkół w przepisie upoważniającym oraz brak na poziomie ustawy określenia sposobu przeprowadzania i procedury rekrutacji do publicznych przedszkoli i szkół różnych typów oraz procedury odwoławczej od decyzji o nieprzyjęciu dziecka do wybranego przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły oraz możliwości sądowej kontroli tych decyzji. Szczególny mankament dotychczasowych przepisów, zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, stanowi brak określenia w ustawie katalogu cech kandydatów do przedszkoli i szkół oraz ich hierarchii względem siebie, w tym wskazania grupy kandydatów o

szczególnym statusie uprzywilejowania, wynikającym z Konstytucji, ze względu na sytuację osobistą lub rodzinną albo szczególne zdolności czy osiągnięcia. W konsekwencji, zdaniem Trybunału, to rozporządzenie reguluje ograniczenia korzystania z konstytucyjnego prawa do edukacji (art. 70 ust. 1 Konstytucji RP) na skutek uprzywilejowania jednych grup osób (np. dzieci niepełnosprawne) z pominięciem innych grup (np. dzieci z rodzin wielodzietnych). Tym samym sprawy o istotnym znaczeniu dla urzeczywistnienia wolności i praw człowieka i obywatela zagwarantowane w Konstytucji RP zostały przekazane do unormowania w drodze rozporządzenia.

W uzasadnieniu do wyroku Trybunału podniesiono również kwestię braku odpowiednich regulacji umożliwiających właściwe rozumienie wymienionej w art. 6 ust. 1 pkt 3 oraz art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy „zasady powszechnej dostępności do publicznych przedszkoli i szkół”, tj. czy powinna ona być rozumiana szeroko, jako prawo do uczęszczania do każdego konkretnego przedszkola albo szkoły wybranej przez kandydata lub jego rodziców, czy też wąsko – jako podstawa do ubiegania się o przyjęcie do wybranego przedszkola albo szkoły na równych, przejrzystych i możliwych do spełnienia zasadach, lecz bez gwarancji, że osoba zainteresowana zostanie przyjęta do tej jednostki systemu oświaty, która jest przez nią preferowana.

Ponadto Trybunał Konstytucyjny podniósł, że obecnie pozyskiwanie i przetwarzanie danych osobowych w procesie rekrutacji odbywa się bez podstawy prawnej. Na konieczność zmian w tej dziedzinie wskazywał również Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, wskazując na występowanie tendencji do rozszerzania w procesie rekrutacji do publicznych szkół i przedszkoli zakresu pozyskiwanych danych osobowych rodziców dzieci (np. dane zawarte w: kopii deklaracji podatkowej PIT, aktualnym zaświadczeniu ZUS RMUA, zaświadczeniu o niepełnosprawności, zaświadczeniu z miejsca pracy, kopii orzeczenia sądowego, itp.), co może prowadzić do naruszenia autonomii informacyjnej jednostki. Podobne argumenty były przytaczane przez Rzecznika Praw Obywatelskich, posłów na Sejm RP oraz rodziców dzieci.

W związku z powyższym zaproponowane w niniejszym projekcie zmiany przepisów dotyczących rekrutacji zmierzają do określenia na poziomie ustawowym:

- kryteriów rekrutacji do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego, publicznych szkół i placówek, w tym wskazania

grup kandydatów o szczególnym statusie uprzywilejowania, wynikającym z Konstytucji, ze względu na sytuację osobistą lub rodzinną albo szczególne zdolności czy osiągnięcia;

- zasad przeprowadzania rekrutacji do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego, publicznych szkół i placówek, w szczególności wskazania hierarchii poszczególnych kryteriów;
- procedury przeprowadzania rekrutacji, w tym procedury odwoławczej w przypadku odmowy przyjęcia kandydata do publicznego przedszkola, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły czy placówki oraz zasad ujawniania i przetwarzania danych osobowych uczestników procesu rekrutacji.

Należy podkreślić, że projektowane w wyżej wymienionych obszarach rozwiązania kształtują definicję „zasady powszechnej dostępności publicznych przedszkoli, szkół i placówek”, jako podstawę do ubiegania się o przyjęcie do wybranego przedszkola, szkoły albo placówki na równych, przejrzystych i możliwych do spełnienia warunkach, lecz bez gwarancji, że osoba zainteresowana zostanie przyjęta do wybranej jednostki (o ile nie jest to szkoła podstawowa lub gimnazjum z wyznaczonym obwodem).

1. Rekrutacja do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego, publicznych szkół i placówek – art. 1 pkt 11 projektu ustawy

Na wstępie należy zaznaczyć, że w zakresie przyjmowania dzieci i młodzieży oraz osób pełnoletnich do szkół i placówek, mamy do czynienia z trzema różnymi sytuacjami, a mianowicie:

- przyjęciem z urzędu do szkoły podstawowej i gimnazjum z wyznaczonym obwodem dzieci zamieszkałych w obwodzie danej szkoły,
- kierowaniem dzieci i młodzieży do określonych rodzajów przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek, oraz
- rekrutacją, tj. postępowaniem, które sprowadza się do wyłonienia kandydata do przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki w sytuacji konkurencji o miejsce w tej szkole lub placówce.

Proponowane w ustawie rozwiązania dotyczące rekrutacji będą miały zastosowanie do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego

oraz publicznych szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, właściwych ministrów, a także osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne. Ponadto przepisy będą dotyczyły również niepublicznych przedszkoli oraz niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego, które w myśl ustawy z 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 827) prowadzą rekrutację w oparciu o zasadę powszechnej dostępności i w związku z tym otrzymują dotację z budżetu gminy na każdego ucznia odpowiednio w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego ucznia w przedszkolach publicznych prowadzonych przez gminę lub w wysokości 50% wydatków bieżących przewidzianych na jednego ucznia w przedszkolach publicznych prowadzonych przez tę gminę.

Projektowane przepisy nie będą miały zastosowania do rekrutacji do pozostałych niepublicznych przedszkoli, niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego oraz niepublicznych szkół i placówek.

Opisanych zasad nie stosuje się do kierowania do:

- młodzieżowych ośrodków wychowawczych, do których przyjmowanie odbywa się w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33 poz.178, z późn. zm.);
- prowadzonych przez Ministra Sprawiedliwości publicznych szkół i placówek w zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich oraz publicznych szkół i placówek przy zakładach karnych i aresztach śledczych, do których przyjmowanie regulują przepisy ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn.zm.) oraz przepisy wykonawcze do tych ustaw;
- szkół zorganizowanych w podmiotach leczniczych oraz jednostkach pomocy społecznej, o których mowa w art. 71c ust. 1 ustawy.

Ponadto projektowanych przepisów nie stosuje się do kierowania dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego do młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z

upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki oraz do przedszkoli i szkół specjalnych, a także oddziałów specjalnych zorganizowanych w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych. Nie stosuje się ich również do przedszkoli i szkół integracyjnych, a także oddziałów integracyjnych zorganizowanych w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych w odniesieniu do dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność.

1.1. Kryteria rekrutacji

Podstawowym rozwiązaniem, które zaproponowano w projekcie jest określenie szczegółowo na poziomie ustawy grup kryteriów, które powinny być brane pod uwagę przy przyjmowaniu uczniów do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego oraz publicznych szkół i placówek – w różnym zakresie i różnej kolejności w zależności od typu i rodzaju jednostki systemu oświaty, do której przeprowadzana jest rekrutacja.

W dotychczasowych rozwiązaniach ustawa nie wskazywała żadnych kryteriów, które powinny być brane pod uwagę przy przyjmowaniu uczniów do przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek. Częściowo kryteria te zostały określone w rozporządzeniu w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych. Rozporządzenie wymienia w szczególności takie kryteria jak:

- samotne wychowywanie dziecka przez rodzica, niepełnosprawność rodzica jego całkowitą niezdolność do pracy, bądź niezdolność do samodzielnej egzystencji, a także umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej – w przypadku przedszkoli, kryteria te są stosowane odpowiednio do przyjmowania dzieci do innych form wychowania przedszkolnego,
- stan zdrowia – w przypadku szkół sportowych i mistrzostwa sportowego oraz szkół ponadgimnazjalnych, w szczególności prowadzących kształcenie zawodowe,
- wiedza, umiejętności i zdolności kandydata oceniane na podstawie sprawdzianu uzdolnień kierunkowych (szkoły i oddziały dwujęzyczne), prób

sprawności fizycznej (szkoły i oddziały sportowe oraz szkoły mistrzostwa sportowego), wyników uzyskanych na świadectwie ukończenia szkoły na poprzednim etapie kształcenia, wyników uzyskanych na egzaminie przeprowadzonym w ostatnim roku nauki w gimnazjum oraz z uwzględnieniem szczególnych osiągnięć wymienionych na świadectwie.

Wymienione w rozporządzeniu kryteria mogły być uzupełniane przez regulacje zawarte w statutach przedszkoli, szkół i placówek.

Takie rozwiązania zostały ocenione przez Trybunał Konstytucyjny, jako niewystarczające, ponieważ materia ta wymaga regulacji ustawowej, gdyż kryteria naboru do przedszkoli i szkół (a zwłaszcza preferencje dla niektórych grup kandydatów, które stanowią wyjątki od zasad ogólnych) powodują ograniczenie korzystania z konstytucyjnego prawa do edukacji przez osoby nieuprzywilejowane (art. 70 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP). Ponadto Trybunał Konstytucyjny zwrócił uwagę na wybiórcze zastosowanie w rozporządzeniu kryteriów pozwalających na uprzywilejowanie grup, które mają szczególny status w Konstytucji RP (art. 69 oraz 71 ust. 1 zdanie drugie). Wyżej wymienione rozporządzenie pozwala bowiem na uprzywilejowanie dzieci niepełnosprawnych, nie przewiduje natomiast odrębnych zasad traktowania na przykład dzieci z rodzin wielodzietnych.

Ponieważ stawiany zarzut dotyczył przede wszystkim ograniczenia prawa do powszechnego dostępu do nauki w aktach niższego rzędu niż ustawa, a w znacznej mierze zaś w wewnętrznych regulacjach przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek, w niniejszym projekcie ustawy określone zostały trzy grupy kryteriów, którymi należy się kierować w procesie rekrutacji.

Pierwsza z nich uwzględnia zakres potrzeb - wskazanych w Konstytucji RP - wynikających z umowy społecznej, zgodnie z którą, niektóre osoby z przyczyn losowych mające trudniejszą sytuację rodzinną, finansową lub zdrowotną uzyskują od państwa szczególną pomoc. Zgodnie z art. 69 i 71 ust. 1 Konstytucji RP, władze publiczne udzielają osobom niepełnosprawnym pomocy w zabezpieczeniu egzystencji, przysposobieniu do pracy oraz komunikacji społecznej. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. Ponadto kształtując katalog powyższych kryteriów uwzględniono przepisy umów międzynarodowych, w szczególności Konwencji z dnia 13 grudnia 2006 r. o prawach

osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169). Kryteria, uwzględniające zakres potrzeb osób z przyczyn losowych mających trudniejszą sytuację rodzinną, finansową lub zdrowotną, zostały odmiennie sformułowane w zależności od tego, czy dotyczą dzieci i młodzieży, czy dorosłych. Mając na uwadze powyższe, w procesie rekrutacji – na różnym etapie tego procesu w zależności od typu i rodzaju jednostki systemu oświaty – w przypadku dzieci i młodzieży będą brane pod uwagę (propozycja brzmienia art. 7b ust. 1b; art. 20b ust. 2; art. 20d ust. 4; art. 20f ust. 2 pkt 1; art. 20g ust. 3; art. 20h ust. 3; art. 20i ust. 3; art. 20j ust. 2 pkt 1; art. 20m ust. 3; art. 20n ust. 3, ; art. 20o ust. 1 pkt 3; art. 20q ust. 2 pkt 1 – art. 1 pkt 11 projektu ustawy):

- dochód na osobę w rodzinie kandydata;
- wielodzietność rodziny kandydata;
- niepełnosprawność kandydata;
- niepełnosprawność jednego z rodziców kandydata;
- niepełnosprawność obojga rodziców kandydata;
- niepełnosprawność rodzeństwa kandydata;
- samotne wychowywanie kandydata przez rodzica;
- objęcie kandydata pieczęcią zastępczą.

W odniesieniu do osób pełnoletnich ubiegających się o przyjęcie do szkoły lub placówki kryteria powyższe zostały ukształtowane następująco (propozycja brzmienia art. 20f ust. 2 pkt 2; art. 20j ust. 2 pkt 2; art. 20o ust. 1 pkt 4; art. 20p ust. 1; art. 20q ust. 2 pkt 2 – art. 1 pkt 11 projektu ustawy):

- dochód na osobę w rodzinie kandydata;
- wielodzietność rodziny kandydata;
- niepełnosprawność kandydata;
- niepełnosprawność dziecka kandydata;
- niepełnosprawność innej osoby bliskiej, nad którą kandydat sprawuje opiekę;
- samotne wychowywanie dziecka przez kandydata.

W projekcie przyjęto, że wszystkie kryteria z tej grupy mają jednakową wartość i nie mogą być dowolnie wybierane przez organy prowadzące publiczne przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki przeprowadzające rekrutację. Tym samym ustawa nie pozostawia organom prowadzącym, ani radom przedszkoli, szkół lub placówek (lub radom pedagogicznym) możliwości dowolnego ograniczania

praw kandydatów do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego oraz publicznych szkół i placówek w opracowywanych przez nie statutach. Tylko ustawa reguluje tę sferę rekrutacji.

Należy zwrócić uwagę, że na potrzeby definiowania określeń: dochód, dochód rodziny, rodzina wielodzietna, osoba samotnie wychowującą dziecko, wykorzystywana jest siatka pojęciowa przepisów ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.).

Druga grupa kryteriów uwzględnia zakres społecznych potrzeb rodziny, których zaspokojenie sprzyja jej wychowawczej i opiekuńczej roli poprzez zapewnienie możliwości korzystania z publicznego przedszkola, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły lub placówki, które znajdują się w dogodnym położeniu ze względu na realizację różnorodnych funkcji życiowych przez poszczególnych członków rodziny. Przy określaniu kryteriów z tej grupy kierowano się przepisem art. 71 ust. 1 Konstytucji RP, w którym państwo zobowiązało się do uwzględniania dobra rodziny w swojej polityce społecznej i gospodarczej. Ponadto uwzględniono przesłanki, które w znaczący sposób ułatwiają funkcjonowanie rodziny, w szczególności rodziny wielodzietnej, sprzyjają pogodzeniu obowiązków zawodowych z obowiązkami rodziców, stwarzają dzieciom poczucie bezpieczeństwa. Kryteria z tej grupy pośrednio sprzyjają również podwyższaniu standardu życia rodziny. W tej grupie wyróżniono (propozycja brzmienia art. 20b ust. 4 pkt 1-3; art. 20d ust. 3 pkt 1-3; art. 20n ust. 4 pkt 1-3 – art. 1 pkt 11 projektu ustawy):

- dogodne położenie przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki, do której kandydat ma być przyjęty względem miejsca zamieszkania kandydata;
- dogodne położenie przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki względem miejsca pracy jednego z rodziców kandydata;
- miejsce realizacji wychowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki przez rodzeństwo kandydata, który ma być przyjęty do przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki.

W przypadku publicznych placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (propozycja brzmienia art. 20o ust. 1 pkt 1 i 2) w tej grupie znalazły się kryteria, które pozwalają na wyłonienie kandydatów mających najbardziej utrudnione warunki kształcenia się w

szkole poza miejscem stałego zamieszkania. Są to: odległość szkoły, zakładu kształcenia nauczycieli lub kolegium pracowników służb społecznych od miejsca zamieszkania kandydata oraz utrudniony dojazd do jednostki, w której kandydat się uczy.

Ponieważ wymieniony katalog nie uwzględnia wszystkich potrzeb istotnych dla danej społeczności lokalnej, zdecydowano się na stworzenie organom prowadzącym (w przypadku placówek, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy – dyrektorom tych placówek, w porozumieniu z organami prowadzącymi) możliwości uzupełnienia go poprzez określenie nie więcej niż trzech kryteriów dodatkowych. Należy ocenić, że organy prowadzące lub odpowiednio dyrektorzy ww. placówek, działający w bezpośredniej relacji ze społecznością lokalną, w szczególności z rodzinami kandydatów do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego oraz publicznych szkół i placówek, są w stanie najlepiej zidentyfikować ich potrzeby, które powinny być uwzględnione w procesie rekrutacji. Z tego też względu zdecydowano się na wyposażenie organów prowadzących oraz dyrektorów ww. placówek w uprawnienie do określenia hierarchii kryteriów z tej grupy, zarówno zawartych w ustawie, jak i określonych przez te organy. Hierarchia ta jest określana poprzez przyznanie różnej liczby punktów poszczególnym kryteriom. Należy jednak zauważyć, że kryteria dodatkowe określone przez organ prowadzący lub dyrektora ww. placówek nie mogą mieć przyznanej większej liczby punktów niż kryteria określone w ustawie (propozycja brzmienia art. 20b ust. 4 pkt 4 oraz ust. 5 i 6; art. 20d ust. 3 pkt 4; art. 20n ust 4 pkt 4; art. 20o ust. 1 pkt 5 i ust. 2 – art. 1 pkt 11 projektu ustawy).

Trzecia grupa kryteriów uwzględnia indywidualne zdolności kandydatów, ich predyspozycje i zainteresowania, które powinny być wzięte pod uwagę przy dokonywaniu rekrutacji do tych szkół i placówek, w których wymagane są specjalne predyspozycje (np. szkoły artystyczne, dwujęzyczne, sportowe i mistrzostwa sportowego, placówki oświatowo-wychowawcze, poszczególne typy szkół ponadgimnazjalnych). W związku z powyższym proponuje się, aby przy przyjmowaniu do szkół ponadgimnazjalnych kierować się wynikami egzaminu przeprowadzonego w ostatnim roku nauki w gimnazjum oraz wynikami uzyskanymi na świadectwie ukończenia gimnazjum, w szczególności ocenami z języka polskiego, matematyki i dwóch wskazanych przez dyrektora danej szkoły obowiązkowych zajęć

edukacyjnych, uzyskaniem świadectwa z wyróżnieniem oraz osiągnięciami wymienionymi na świadectwie, takimi jak uzyskanie wysokiego miejsca - nagrodzone lub honorowane zwycięskim tytułem - w zawodach wiedzy, artystycznych i sportowych organizowanych przez kuratora oświaty albo organizowanych co najmniej na szczeblu powiatowym przez inne podmioty działające na terenie szkoły, osiągnięcia w aktywności na rzecz innych ludzi, zwłaszcza w formie wolontariatu, lub środowiska szkolnego (propozycja brzmienia art. 20e ust. 2 projektu ustawy). Ponadto w przypadku szkół ukierunkowanych na rozwój nieprzeciętnych uzdolnień przewiduje się przeprowadzenie dodatkowych sprawdzianów, które pozwolą na zdiagnozowanie intelektualnych i fizycznych możliwości i predyspozycji kandydatów. I tak, na potrzeby rekrutacji do publicznej szkoły sportowej i szkoły mistrzostwa sportowego lub do oddziału sportowego w publicznej szkole ogólnodostępnej przewiduje się przeprowadzanie prób sprawności fizycznej, ustalonych przez polskie związki sportowe właściwe dla danego sportu, który jest prowadzony w tej szkole lub oddziale (propozycja brzmienia art. 20g ust. 1 pkt 3 i ust. 2 projektu ustawy). Natomiast w przypadku gimnazjów dwujęzycznych i szkół ponadgimnazjalnych dwujęzycznych przewiduje się przeprowadzenie sprawdzianu znajomości języka obcego nowożytnego na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną dla kandydatów, którzy nie uczyli się odpowiednio w szkole podstawowej lub gimnazjum wymaganego przez szkołę dwujęzyczną języka obcego jako obowiązkowego i dlatego nie przystąpili do sprawdzianu lub egzaminu z tego języka w ostatnim roku nauki w szkole (propozycja brzmienia art. 20h ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 oraz art. 20i ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 projektu ustawy). W procesie rekrutacji do szkół artystycznych umożliwia się przeprowadzanie badania przydatności albo egzaminu wstępnego w zakresie uzdolnień, predyspozycji lub umiejętności praktycznych (propozycja brzmienia art. 20m ust. 2 projektu ustawy).

Posłużenie się kryteriami z tej grupy w procesie edukacji pozwala na zapewnienie optymalnych warunków zdobywania wiedzy oraz rozwijania umiejętności i uzdolnień w możliwie jednorodnym zespole.

1.2. Rekrutacja do publicznych przedszkoli i publicznych innych form wychowania przedszkolnego

Aktualnie rekrutacja do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych i publicznych innych form wychowania przedszkolnego odbywa się na podstawie przepisu § 2 rozporządzenia w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych, a także § 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie statutów publicznego przedszkola i publicznych szkół, zgodnie z którym, statuty muszą określać szczegółowe zasady rekrutacji dzieci do przedszkola. Na podstawie wymienionych przepisów, zarówno do publicznego przedszkola, jak i oddziału przedszkolnego zorganizowanego w publicznej szkole podstawowej, w pierwszej kolejności są przyjmowane dzieci odbywające obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne – tj. 5-latki oraz te 6-latki, które nie rozpoczęły realizacji obowiązku szkolnego. W następnej kolejności przyjmowane są dzieci matek lub ojców samotnie je wychowujących, matek lub ojców, wobec których orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności bądź całkowitą niezdolność do pracy oraz niezdolność do samodzielnej egzystencji, na podstawie odrębnych przepisów, a także dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych. W przypadku publicznych innych form wychowania przedszkolnego wyżej wymienione przepisy stosuje się odpowiednio, z tym, że inne formy wychowania przedszkolnego stanowią uzupełnienie sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i nie mają statutów.

Należy podkreślić, że w dotychczasowym stanie uregulowanie kwestii przyjmowania do placówek zapewniających wychowanie przedszkolne odbywa się w dużej mierze na podstawie lokalnych regulacji dotyczących zarówno kryteriów, jak i procedur przeprowadzania rekrutacji, co niejednokrotnie prowadziło do konfliktów na tle np. żądania od rodziców dokumentów, takich jak zeznania podatkowe, czy zaświadczenia o zarobkach.

W związku z powyższym, w odpowiedzi na zarzuty Trybunału Konstytucyjnego, który zakwestionował rozwiązanie, w którym sprawy o istotnym znaczeniu dla urzeczywistnienia wolności i praw człowieka i obywatela zagwarantowane w Konstytucji RP są normowane w rozporządzeniu lub w aktach jeszcze niższego rzędu, proponuje się określenie zasad przyjmowania dzieci do publicznych

przedszkoli i publicznych innych form wychowania przedszkolnego w niniejszym projekcie ustawy (proponowane brzmienie art. 20b projektu ustawy).

Punktem wyjścia do rozpoczęcia rekrutacji do przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego będzie złożenie przez rodziców wniosku do dyrektora wybranego przedszkola lub osoby kierującej inną formą wychowania przedszkolnego (proponowane brzmienie art. 20r projektu ustawy) z tym, że rodzice będą mogli złożyć wnioski do maksymalnie trzech przedszkoli lub innych form wychowania przedszkolnego (propozycja brzmienia art. 20v projektu ustawy).

W przypadku, gdy liczba wniosków o przyjęcie dziecka do danego przedszkola (danej innej formy wychowania przedszkolnego) przekroczy liczbę wolnych miejsc w tym przedszkolu (innej formie wychowania przedszkolnego), przeprowadza się postępowanie rekrutacyjne. Projektowana regulacja zakłada, że postępowanie rekrutacyjne do publicznego przedszkola lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego będzie mogło być prowadzone maksymalnie w trzech etapach. W pierwszym etapie do publicznego przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego przyjmowani byłiby kandydaci zamieszkali na obszarze danej gminy, na terenie której zorganizowane jest przedszkole (inna forma wychowania przedszkolnego). Takie rozwiązanie jest ściśle związane z przepisami art. 14 ust. 3 i 3b, a także ust. 4 i 4b ustawy – wprowadzonymi ustawą z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw. Wynika z nich, że wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest zobowiązany do zapewnienia miejsca wychowania przedszkolnego dla każdego dziecka – mieszkańca gminy: obecnie dla dzieci 5-letnich, od dnia 1 września 2015 r. – dla dzieci 4-letnich, a od dnia 1 września 2017 r. – dla dzieci 3-letnich.

Jeżeli liczba kandydatów do danego przedszkola (danej innej formy wychowania przedszkolnego) spełniających kryterium zamieszkania na terenie gminy jest większa niż liczba miejsc w przedszkolu (innej formie wychowania przedszkolnego) przeprowadza się kolejny etap postępowania rekrutacyjnego, w którym pod uwagę brane są kryteria z grupy pierwszej, tj. zabezpieczające potrzeby osób, które z przyczyn losowych mają trudniejszą sytuację rodzinną, finansową i zdrowotną. Jeżeli również drugi etap postępowania rekrutacyjnego do danego przedszkola (innej formy wychowania przedszkolnego) nie da ostatecznego rozstrzygnięcia (kandydaci uzyskali w tym etapie równorzędne wyniki), przeprowadza się kolejny etap

postępowania, w którym brane są pod uwagę przesłanki w znaczący sposób ułatwiające funkcjonowanie rodziny, sprzyjające pogodzeniu obowiązków zawodowych z obowiązkami rodziców, stwarzające dzieciom poczucie bezpieczeństwa. Takie rozstrzygnięcie pozwala zapewnić dzieciom zamieszkałym na terenie gminy w pierwszej kolejności ochronę praw osób znajdujących się w trudnych warunkach życiowych, w następnej zaś kolejności będzie stanowić wsparcie dla odpowiedniej organizacji życia rodzinnego i zawodowego. Należy podkreślić, że zgodnie ze zmianami wprowadzonymi przywołaną wyżej ustawą z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw docelowo każde dziecko w wieku 3-5 lat będzie miało zapewnione miejsce edukacji przedszkolnej, a problem konieczności stosowania dodatkowych kryteriów związanych z naborem dzieci do wychowania przedszkolnego będzie występował jedynie wówczas, gdy np. dane przedszkole będzie się cieszyło wyjątkowo dużym zainteresowaniem ze strony rodziców.

Jeżeli po przyjęciu kandydatów zamieszkałych na terenie danej gminy, publiczne przedszkole (publiczna inna forma wychowania przedszkolnego) dysponuje nadal wolnymi miejscami, można – na wniosek rodziców – przyjąć dzieci zamieszkałe poza obszarem tej gminy. Do przyjęcia tych dzieci stosuje się przepisy dotyczące drugiego i trzeciego etapu postępowania rekrutacyjnego przeprowadzanego w stosunku do dzieci zamieszkałych na terenie gminy.

Dzieci nieposiadające orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego są przyjmowane do publicznego przedszkola integracyjnego oraz oddziału integracyjnego w publicznym przedszkolu ogólnodostępnym na zasadach opisanych powyżej (propozycja brzmienia art. 20b ust. 9 – art. 1 pkt 11 projektu ustawy).

1.3. Rekrutacja do publicznych szkół podstawowych i gimnazjów

Aktualnie, szczegółowe zasady rekrutacji do publicznych szkół podstawowych i gimnazjów określają przepisy § 3-5 rozporządzenia w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych oraz przepisy rozporządzenia w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.

Wymienione przepisy przede wszystkim gwarantują przyjęcie do szkół podstawowych i gimnazjów z wyznaczonymi obwodami kandydatów zamieszkałych

w obwodach tych szkół. W przypadku gdy taka szkoła dysponuje wolnymi miejscami, na wniosek rodziców, można przyjąć do niej również kandydatów zamieszkałych poza obwodem szkoły. Kryteria, którymi powinien kierować się dyrektor przyjmując kandydatów zamieszkałych poza obwodem szkoły, są uregulowane w statutach odpowiednio szkół podstawowych i gimnazjów. Przepisy rozporządzenia w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych wskazują jedynie, że absolwenci szkół podstawowych posiadający tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim i ponadwojewódzkim mają prawo dowolnego wyboru gimnazjum, w konsekwencji zobowiązano dyrektorów gimnazjów do przyjęcia tych uczniów.

Podzielając stanowisko Trybunału Konstytucyjnego, że przedstawione wyżej kwestie wymagają uregulowania ustawowego, proponuje się następujące rozstrzygnięcia w przepisach projektu (propozycja brzmienia art. 20a ust. 3 i art. 20c – art. 1 pkt 11 projektu ustawy).

Zachowane zostaje dotychczasowe rozwiązanie gwarantujące miejsce w szkole z wyznaczonym obwodem kandydatom zamieszkałym w obwodzie tej szkoły. Wobec tych kandydatów nie przeprowadza się postępowania rekrutacyjnego – są oni przyjmowani do publicznej szkoły podstawowej lub publicznego gimnazjum z wyznaczonym obwodem z urzędu (proponowane brzmienie art. 20a ust. 3 projektu ustawy). Oznacza to, że dyrektor nie może odmówić przyjęcia do szkoły kandydata zamieszkałego w jej obwodzie. Obowiązkiem rodziców w tym przypadku jest jedynie zgłoszenie dyrektorowi szkoły, że ich dziecko będzie uczęszczało do szkoły (proponowane brzmienie art. 20d ust. 1 projektu ustawy). Przepisy projektu ustawy zabezpieczając w pierwszej kolejności miejsca nauki uczniom zamieszkałym w obwodzie danej szkoły mają na uwadze dobro dziecka, w tym zapewnienie dziecku możliwości regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne. Ponadto, ze względu na ukształtowanie sieci szkolnej w sposób zapewniający spełnienie warunków określonych w art. 17 ust. 2 ustawy, rozstrzygnięcie takie sprzyja również zabezpieczeniu potrzeb osób, które z przyczyn losowych mają trudną sytuację rodzinną, finansową i zdrowotną (szkoła obwodowa jest szkołą łatwo dostępną, z założenia znajduje się w dogodnym położeniu względem miejsca zamieszkania).

W przypadku, gdyby o przyjęcie do szkoły z wyznaczonym obwodem ubiegali się kandydaci zamieszkali poza obwodem tej szkoły, o ile szkoła dysponuje wolnymi

miejscami, przewiduje się przeprowadzenie postępowania rekrutacyjnego, które może być realizowane w dwóch etapach (propozycja brzmienia art. 20d ust. 3 i 4 projektu ustawy). W pierwszym etapie są brane pod uwagę przesłanki sprzyjające wychowawczej i opiekuńczej roli rodziny. Jeżeli ten etap postępowania rekrutacyjnego nie da ostatecznego rozstrzygnięcia (kandydaci uzyskali w tym etapie równorzędne wyniki lub po zakończeniu tego etapu i przyjęciu osób, które spełniły choćby jedno z kryteriów z tej grupy, szkoła dysponuje wolnymi miejscami), przeprowadza się kolejny etap postępowania, w którym są brane pod uwagę kryteria zabezpieczające potrzeby osób, które z przyczyn losowych mają trudną sytuację rodzinną, finansową i zdrowotną. Przesłankę dla takiego określenia hierarchii grup kryteriów stanowi przede wszystkim fakt, że osobom, które z przyczyn losowych mają trudną sytuację rodzinną, finansową i zdrowotną system oświaty gwarantuje miejsce w szkole, w obwodzie której mieszkają. Osoby z tych rodzin, wybierając szkołę, w której obwodzie nie mieszkają, dobrowolnie rezygnują z takich gwarancji.

Zachowuje się uprawnienia kandydatów posiadających tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim do przyjęcia do wybranego przez niego gimnazjum.

Opisane wyżej rozwiązania będą miały zastosowanie do szkół podstawowych i gimnazjów, którym wyznaczono obwód, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, a także prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, którym określono obwód na podstawie art. 58 ust. 2 zdanie drugie ustawy. W przypadku szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, którym nie wyznaczono obwodu, proponuje się przeprowadzenie postępowania na podstawie kryteriów właściwych odpowiednio dla etapu pierwszego i drugiego dla szkół z wyznaczonym obwodem, tj. z pominięciem kryteriów związanych z miejscem zamieszkania w obwodzie szkoły.

1.4. Rekrutacja do publicznych szkół ponadgimnazjalnych

Aktualnie, zasady rekrutacji do publicznych szkół ponadgimnazjalnych określają § 8-11 rozporządzenia w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do, a także statuty szkół, które, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie ramowych statutów publicznego

przedszkola oraz publicznych szkół, określają szczegółowe zasady rekrutacji. W rozporządzeniu w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych przewidziano ogólne kryteria, które należy spełnić przy ubieganiu się o przyjęcie do każdej szkoły ponadgimnazjalnej, oraz pewne szczególne rozstrzygnięcia stosowane przy przyjmowaniu do wybranych typów szkół.

Obowiązujące obecnie przepisy przewidują, że do klasy pierwszej publicznej szkoły ponadgimnazjalnej przyjmuje się ucznia posiadającego świadectwo ukończenia gimnazjum. Ponadto, w przypadku ubiegania się o przyjęcie do szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, kandydat musi posiadać zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kształcenia w określonym zawodzie, wydane na podstawie odrębnych przepisów.

W obecnym stanie prawnym o przyjęciu kandydatów decydują punkty przyznane w postępowaniu rekrutacyjnym za spełnienie kryteriów zawartych w statucie szkoły, które muszą uwzględniać:

- wyniki egzaminu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w gimnazjum,
- oceny z języka polskiego i trzech wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
- szczególne osiągnięcia ucznia wymienione na świadectwie ukończenia gimnazjum, zwłaszcza ukończenie gimnazjum z wyróżnieniem, udział w konkursach organizowanych przez kuratorów oświaty, co najmniej na szczeblu wojewódzkim, osiągnięcia sportowe lub artystyczne, co najmniej na szczeblu powiatowym.

Zgodnie z § 23 pkt 3 rozporządzenia w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych, sposób przeliczania na punkty wyżej wymienionych kryteriów jest określany corocznie przez kuratorów oświaty. Skutkiem takiego rozwiązania jest różny sposób określenia tej punktacji w poszczególnych województwach, co prowadzi do sytuacji, w której osoby uzyskujące takie same oceny na świadectwie i takie same wyniki egzaminu gimnazjalnego, mogą być inaczej ocenione w zależności od województwa, w którym ubiegają się o przyjęcie do szkoły.

Ponadto istnieje możliwość wprowadzenia, na wniosek dyrektora szkoły skierowany do Ministra Edukacji Narodowej i zaopiniowany przez kuratora oświaty, dodatkowego

kryterium w postaci wyniku sprawdzianu uzdolnień kierunkowych na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną, jeżeli program nauczania realizowany w szkole wymaga od kandydatów szczególnych indywidualnych predyspozycji.

W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych w postępowaniu kwalifikacyjnym pierwszeństwo w przyjęciu do szkoły mają sieroty, osoby przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz osoby umieszczone w rodzinach zastępczych, kandydaci o ukierunkowanych i udokumentowanych zdolnościach, którym ustalono indywidualny program lub tok nauki oraz kandydaci z problemami zdrowotnymi, ograniczającymi możliwości wyboru kierunku kształcenia ze względu na stan zdrowia, potwierdzonymi opinią publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej.

Niezależnie od opisanych wyżej kryteriów, obowiązujące przepisy w zakresie rekrutacji przewidują bezwzględne pierwszeństwo w przyjęciu do szkoły ponadgimnazjalnej dla kandydatów będących laureatami i finalistami olimpiad przedmiotowych i laureatami konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

W celu zrealizowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego kryteria przyjmowania do publicznych szkół ponadgimnazjalnych określono w projekcie ustawy. Obecnie obowiązujące rozwiązania są w znacznej mierze powtórzone w propozycji zawartej w projekcie (proponowane brzmienie art. 20e – art. 1 pkt 11 projektu ustawy). Tak jak dotychczas, warunkiem przyjęcia do publicznej szkoły ponadgimnazjalnej jest wcześniejsze ukończenie gimnazjum, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie – posiadanie zaświadczenia lekarskiego zawierające orzeczenie o braku przeciwwskazań do podjęcia praktycznej nauki zawodu. Po spełnieniu przez kandydata wyżej wymienionych warunków jest przeprowadzane postępowanie rekrutacyjne. W drugim etapie tego postępowania – analogicznie, jak ma to miejsce obecnie – będą brane pod uwagę wyniki uzyskane na zakończenie nauki w gimnazjum (odnotowane na świadectwie, potwierdzone zaświadczeniem o wynikach egzaminu gimnazjalnego oraz stosownymi zaświadczeniami).

W stosunku do obecnych rozwiązań zmianie uległ zakres przedmiotów, z których oceny obowiązkowo są brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym. W katalogu wyodrębniono (obok języka polskiego) matematykę, przedmiot zdawany obecnie obowiązkowo na egzaminie maturalnym, oraz dwa (a nie jak dotychczas trzy)

przedmioty. Ponadto – zmieniając dotychczasowe rozstrzygnięcia – w projekcie proponuje się wprowadzenie upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, który w drodze rozporządzenia określi obowiązujący dla całego kraju jednolity sposób przeliczania na punkty wyników z egzaminu gimnazjalnego i wyników ze świadectwa ukończenia gimnazjum (proponowane brzmienie art. 20k projektu ustawy). Dzięki temu sposób punktowania kryteriów będzie jednolity w całym kraju.

Kolejną różnicę w stosunku do obowiązujących przepisów stanowi zmiana organu wydającego zgodę na przeprowadzenie w publicznych szkołach ponadgimnazjalnych sprawdzianu uzdolnień kierunkowych, na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną, jeżeli program nauczania realizowany w szkole wymaga od kandydatów szczególnych indywidualnych predyspozycji (proponowane brzmienie art. 20e ust. 5 projektu ustawy). Proponuje się, by decyzje w tej sprawie wydawał - tak jak ma to miejsce obecnie - minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, na wniosek dyrektora szkoły, zaopiniowany pozytywnie przez kuratora oświaty. Zmianę w stosunku do obecnego rozwiązania stanowi wymaganie, by do wniosku dołączona była zgoda organu prowadzącego na dodatkowe godziny zajęć edukacyjnych w zakresie realizacji programu nauczania wymagającego od uczniów szczególnych indywidualnych predyspozycji.

W myśl projektu, podobnie jak dotychczas, w przypadku równorzędnych wyników uzyskanych w drugim etapie postępowania rekrutacyjnego pierwszeństwo w przyjęciu do publicznej szkoły ponadgimnazjalnej mają kandydaci z problemami zdrowotnymi, ograniczającymi możliwości wyboru kierunku kształcenia ze względu na stan zdrowia, potwierdzonymi opinią publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej (proponowane brzmienie art. 20e ust. 3 projektu ustawy).

Jeżeli wyniki trzeciego etapu postępowania rekrutacyjnego nie są rozstrzygające, przeprowadzany jest kolejny etap tego postępowania, w którym są brane pod uwagę kryteria uwzględniające potrzeby osób z przyczyn losowych mających trudniejszą sytuację rodzinną, finansową, zdrowotną.

W projekcie przewiduje się utrzymanie zasady określonej w obowiązujących przepisach, na mocy której laureaci lub finaliści olimpiad przedmiotowych i laureaci konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkimi będą

przyjmowani do wybranej publicznej szkoły ponadgimnazjalnej bez postępowania rekrutacyjnego (proponowane brzmienie art. 20c projektu ustawy).

W przypadku publicznych szkół policealnych obecnie obowiązujące przepisy § 7 ust. 3 i § 13 rozporządzenia w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych przewidują, że o przyjęcie na semestr pierwszy publicznej szkoły policealnej mogą ubiegać się osoby posiadające wykształcenie średnie. Przy przyjmowaniu kandydatów do publicznej szkoły policealnej decydujące są kryteria zawarte w statucie szkoły, uwzględniające pozytywny wynik egzaminu wstępnego lub rozmowy kwalifikacyjnej, jeżeli szkoła taki egzamin lub rozmowę przeprowadza, sumę punktów za oceny uzyskane na egzaminie wstępnym lub z rozmowy kwalifikacyjnej i za oceny z wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych wymienionych w świadectwie ukończenia szkoły niższego stopnia oraz inne dodatkowe kryteria w zależności od zawodu, w którym kształci szkoła. Podobnie, jak w przypadku innych publicznych szkół ponadgimnazjalnych, laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych są przyjmowani do publicznych szkół policealnych niezależnie od wyżej wymienionych kryteriów. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych w postępowaniu kwalifikacyjnym, pierwszeństwo w przyjęciu do szkoły mają kandydaci z problemami zdrowotnymi, ograniczającymi możliwości wyboru kierunku kształcenia ze względu na stan zdrowia, potwierdzonymi opinią publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej.

W projekcie ustawy przewiduje się uproszczenie wyżej opisanej procedury przyjmowania do publicznych szkół policealnych (proponowane brzmienie art. 20f). Kandydat, który posiada wykształcenie średnie oraz zaświadczenie lekarskie zawierające orzeczenie o braku przeciwwskazań do podjęcia praktycznej nauki zawodu, przystępuje do pierwszego etapu postępowania rekrutacyjnego, w którym brane są pod uwagę kryteria uwzględniające potrzeby osób z przyczyn losowych mających trudniejszą sytuację rodzinną, finansową, zdrowotną. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych w pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, w drugim etapie tego postępowania jest brana pod uwagę kolejność zgłoszeń. Należy zauważyć, że szkoły policealne nie mają charakteru powszechnego (nie jest w nich już zasadniczo realizowany obowiązek nauki). Osoby posiadające wykształcenie średnie mogą zdobywać dalsze wykształcenie i przygotowanie

zawodowe również na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub studiach wyższych. Stąd obecnie raczej nie obserwuje się rywalizacji o przyjęcie do publicznej szkoły policealnej. Jednak ze względu na publiczny charakter tej szkoły (finansowanie kształcenia z budżetu państwa poprzez przekazywanie jednostkom samorządu terytorialnego odpowiednich kwot w ramach części oświatowej subwencji ogólnej), kryteria przyjmowania do tych szkół powinny być określone w ustawie oraz powinny umożliwiać przeprowadzenie postępowania rekrutacyjnego w oparciu o jasne kryteria.

1.5. Rekrutacja do publicznych szkół sportowych i publicznych szkół mistrzostwa sportowego

Na wstępie należy zaznaczyć, że szkoły sportowe i szkoły mistrzostwa sportowego mogą być organizowane na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej (art. 2 pkt 2 lit. a-c ustawy).

Zgodnie z § 12 rozporządzenia w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych obecnie do przyjmowania do szkół i oddziałów sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące przyjmowania do szkół odpowiednich typów. Ponadto ze względu na specyfikę kształcenia w tych szkołach, wymagana jest pisemna zgoda rodziców kandydata oraz bardzo dobry stan zdrowia, poświadczony zaświadczeniem wydanym przez lekarza specjalistę w dziedzinie medycyny sportowej lub innego uprawnionego lekarza. W celu wyłonienia najlepszych kandydatów do tych szkół są przeprowadzane próby sprawności fizycznej.

W propozycji zawartej w projekcie ustawy przewiduje się, że postępowanie rekrutacyjne do publicznych szkół sportowych i publicznych szkół mistrzostwa sportowego może być prowadzone w trzech etapach (proponowane brzmienie art. 20g projektu ustawy). W pierwszym etapie są brane pod uwagę kryteria, takie jak: posiadanie zgody rodziców oraz dobrego stanu zdrowia, potwierdzonego zaświadczeniem lekarskim, oraz uzyskanie pozytywnego wyniku prób sprawności fizycznej. W przypadku, gdyby pierwszy etap postępowania rekrutacyjnego nie dał ostatecznych rozstrzygnięć, w drugim etapie są brane pod uwagę szczegółowe wyniki próby sprawności fizycznej. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych w drugim etapie postępowania rekrutacyjnego, kolejne etapy

postępowania różnicują się w zależności od typu szkoły sportowej. W szkole podstawowej sportowej, oddziale sportowym w szkole podstawowej ogólnodostępnej lub szkole podstawowej mistrzostwa sportowego w trzecim etapie postępowania są brane pod uwagę kryteria uwzględniające potrzeby osób z przyczyn losowych mających trudniejszą sytuację rodzinną, finansową, zdrowotną. Natomiast w przypadku gimnazjów sportowych, oddziałów sportowych w gimnazjach ogólnodostępnych, gimnazjach mistrzostwa sportowego, szkół ponadgimnazjalnych sportowych, oddziałów sportowych w szkołach ponadgimnazjalnych ogólnodostępnych lub szkołach ponadgimnazjalnych mistrzostwa sportowego, w trzecim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę kryteria odnoszące się do wyników kształcenia na wcześniejszych etapach edukacji. Jeżeli w dalszym ciągu istnieje potrzeba rozstrzygnięć w procedurze rekrutacji do ww. szkół i oddziałów, przeprowadzany jest czwarty etap postępowania, w którym są brane pod uwagę kryteria uwzględniające potrzeby osób z przyczyn losowych mających trudniejszą sytuację rodzinną, finansową, zdrowotną.

Zachowane zostało także prawo kandydatów posiadających tytuł laureata i finalisty olimpiady przedmiotowej i laureata konkursu przedmiotowego do przyjęcia w pierwszej kolejności do ponadgimnazjalnych szkół sportowych oraz mistrzostwa sportowego i oddziałów sportowych w szkołach ponadgimnazjalnych (proponowane brzmienie art. 20c ust. 2 projektu ustawy), przy czym muszą oni przystąpić do prób sprawności fizycznej i uzyskać wynik pozytywny tych prób oraz posiadać zgodę rodziców (proponowane brzmienie art. 20c ust. 2 projektu ustawy).

Doprecyzowano również przepisy dotyczące orzeczenia lekarskiego o zdolności do uprawiania danego sportu. W projekcie wskazuje się, że orzeczenie wydaje lekarz specjalista w dziedzinie medycyny sportowej lub inny uprawniony lekarz, zgodnie z przepisami w sprawie trybu orzekania o zdolności do uprawiania danego sportu przez dzieci i młodzież do ukończenia 21 roku życia oraz przez zawodników pomiędzy 21 a 23 rokiem życia (proponowane brzmienie art. 20g ust 1 pkt 1 projektu ustawy). Oznacza to, że zaświadczenie nie odnosi się do ogólnego dobrego stanu zdrowia, ale orzeka, że stan zdrowia kandydata umożliwia uprawianie określonego sportu. Regulacja ta ma na celu ujednoczenie wydawanych orzeczeń i określenie ich szczegółowego zakresu, a ponadto jest istotna ze względu na przeciwdziałanie

ewentualnym konsekwencjom zdrowotnym, które ujawnić się mogą u uczniów uprawiających sporty wymagające szczególnych predyspozycji zdrowotnych.

W projekcie przewiduje się również, że próby sprawności fizycznej zarówno do szkół i oddziałów sportowych, jak i szkół mistrzostwa sportowego będą ustalane przez polskie związki sportowe. Zakres projektowanych zmian i związane z tym okoliczności dotyczące bezpieczeństwa dzieci i młodzieży kandydujących do tych szkół wymagają również jasnego sformułowania warunków, na jakich kwalifikowanie będzie prowadzone. Mając powyższe na uwadze wskazuje się kompetentne podmioty, które ustalając warunki uzyskania pozytywnego wyniku prób sprawności fizycznej mogą zagwarantować, że ustalone kryteria będą adekwatne do możliwości dzieci i młodzieży w danym wieku.

1.6. Rekrutacja do publicznych szkół dwujęzycznych

Na podstawie przepisów § 5 ust. 3 i § 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych rekrutację do publicznych gimnazjów dwujęzycznych i publicznych szkół ponadgimnazjalnych dwujęzycznych przeprowadza się na zasadach określonych dla odpowiedniego typu szkół, z tym że dodatkowo przewiduje się przeprowadzenie sprawdzianu uzdolnień kierunkowych. Ponadto zgodnie z § 5 ust. 6 i § 8 ust. 8 wyżej wymienionego rozporządzenia odpowiednio laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych oraz laureaci konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim i ponadwojewódzkim do szkół dwujęzycznych, niezależnie od przedmiotu, którego konkurs lub olimpiada dotyczyła, są przyjmowani do szkół dwujęzycznych w pierwszej kolejności.

Możliwość tworzenia klasy wstępnej w liceum ogólnokształcącym z oddziałami dwujęzycznymi wprowadzono po raz pierwszy w roku szkolnym 1992/1993. W tym czasie obowiązkowa nauka języka zachodnioeuropejskiego prowadzona była w klasach V – VIII ośmioletniej szkoły podstawowej. W związku z tym w warunkach, w których do oddziału dwujęzycznego w liceum ogólnokształcącym byli rekrutowani absolwenci szkoły podstawowej po 4 latach nauki języka obcego, możliwość tworzenia klasy wstępnej w liceum ogólnokształcącym z oddziałami dwujęzycznymi była w pełni uzasadniona.

W wyniku zmian wprowadzonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego od roku szkolnego 2008/2009 język obcy nowożytny jest obowiązkowo nauczany już od klasy I szkoły podstawowej (6 lat). Od roku szkolnego 2009/2010 w gimnazjum obowiązuje nauka dwóch języków obcych nowożytnych z możliwością tworzenia oddziałów dwujęzycznych, w których na drugi język nauczania przeznaczona jest dodatkowa liczba godzin.

Jak z tego wynika, od roku szkolnego 2015/2016 do oddziału dwujęzycznego w liceum ogólnokształcącym będą przyjmowani uczniowie, którzy mieli obowiązkową naukę jednego języka obcego nowożytnego przez 9 lat i drugiego języka obcego nowożytnego nauczanego przez co najmniej 3 lata.

Mając na uwadze powyższe możliwość prowadzenia nauczania w klasie wstępnej w liceum ogólnokształcącym zachowano do roku szkolnego 2014/2015 włącznie.

Ponadto, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.) od roku szkolnego 2012/2013 uczniowie gimnazjum, a od roku szkolnego 2015/2016 uczniowie szkół podstawowych przystępują odpowiednio do egzaminu lub sprawdzianu z języka obcego nowożytnego obowiązkowo nauczanego w szkole. Do egzaminu gimnazjalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym w 2012 r. przystąpiło 84% uczniów klas III a w 2013 r. 86% uczniów (dane pochodzące z SIO – stan na 31 marca 2012 r. i 2013 r.).

Uwzględniając powyższe w projektowanych rozwiązaniach przyjmuje się, że podstawowym kryterium przy przyjmowaniu kandydata do szkoły dwujęzycznej jest przystąpienie odpowiednio do sprawdzianu lub egzaminu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej lub gimnazjum z języka obcego nowożytnego, w którym są realizowane zajęcia w danej szkole albo przystąpienie do sprawdzianu znajomości języka obcego nowożytnego na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną. Do sprawdzianu znajomości języka obcego nowożytnego organizowanego przez szkołę przystępują tylko ci kandydaci, którzy nie uczyli się obowiązkowo odpowiednio w szkole podstawowej lub gimnazjum, wymaganego przez szkołę dwujęzyczną języka obcego nowożytnego i dlatego nie mogli zdawać odpowiednio sprawdzianu lub egzaminu z tego języka (proponowane brzmienie art.

20h ust. 1 pkt 2; art. 20i ust. 1 pkt 2 projektu ustawy). W przypadku większej liczby osób, które spełniły powyższe kryteria, w drugim etapie bierze się pod uwagę łącznie wyniki kształcenia na poprzednim etapie edukacyjnym, w szczególności – odpowiednio – wyniki sprawdzianu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej lub egzaminu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w gimnazjum oraz oceny uzyskane na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej lub gimnazjum (oraz – w przypadkach wymienionych wyżej: wynik sprawdzianu znajomości języka obcego nowożytnego). W sytuacji uzyskania przez kandydatów w drugim etapie postępowania rekrutacyjnego równorzędnych wyników, przeprowadza się trzeci etap tego postępowania, w którym zastosowane kryteria uwzględniają potrzeby osób z przyczyn losowych mających trudniejszą sytuację rodzinną, finansową, zdrowotną (proponowane brzmienie art. 20h ust 3; art. 20i ust 3 projektu ustawy). W przypadku kandydatów ubiegających się o przyjęcie do publicznej ponadgimnazjalnej szkoły dwujęzycznej przewiduje się ponadto zachowanie dotychczasowych praw laureatów lub finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim. W projekcie przewiduje się, że do publicznej szkoły ponadgimnazjalnej dwujęzycznej i oddziału dwujęzycznego w publicznej szkole ponadgimnazjalnej ogólnodostępnej bez postępowania rekrutacyjnego przyjmowani będą laureaci lub finaliści ogólnopolskich olimpiad przedmiotowych oraz laureaci konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim (proponowane brzmienie art. 20c projektu ustawy).

1.7. Rekrutacja do publicznych oddziałów międzynarodowych

Dotychczas przyjmowanie do publicznych oddziałów międzynarodowych nie było odrębnie regulowane. W procesie rekrutacji do tych oddziałów przyjmowano uczniów stosując odpowiednio przepisy dotyczące rekrutacji do poszczególnych typów szkół. Rozwiązanie powyższe zachowano również w przepisach projektowanej ustawy (art. 1 pkt 6 projektu ustawy). Ze względu na specyfikę funkcjonowania tych oddziałów (zgodnie z art. 7b ust. 2 ustawy – nauczanie w oddziale międzynarodowym może być prowadzone w języku obcym, z wyjątkiem nauczania języka polskiego, historii w części dotyczącej historii Polski i części geografii dotyczącej geografii Polski dla uczniów będących obywatelami polskimi) proponuje się przeprowadzanie rekrutacji

do oddziałów międzynarodowych w publicznych gimnazjach i publicznych szkołach ponadgimnazjalnych w oparciu o przepisy dotyczące rekrutacji do szkół dwujęzycznych (art. 1 pkt 6 lit. b projektu ustawy). Oznacza to, że w pierwszej kolejności badane będą kompetencje językowe kandydatów.

W związku z tym, że w systemie oświaty nie przewiduje się funkcjonowania szkół i oddziałów podstawowych dwujęzycznych, na potrzeby rekrutacji do oddziałów międzynarodowych w publicznych szkołach podstawowych zaproponowano odrębną procedurę, w ramach której, w pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego będą przyjmowani kandydaci, którzy uzyskali pozytywny wynik sprawdzianu znajomości języka obcego nowożytnego na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną. W przypadku większej liczby uczniów spełniających to kryterium, w kolejnym etapie postępowania rekrutacyjnego będą brane pod uwagę wyniki tego sprawdzianu. W przypadku uzyskania równorzędnych wyników w drugim etapie postępowania przeprowadza się trzeci etap postępowania rekrutacyjnego, w którym są brane pod uwagę kryteria uwzględniające potrzeby osób z przyczyn losowych mających trudniejszą sytuację rodzinną, finansową, zdrowotną (art. 1 pkt 6 lit. a projektu ustawy).

1.8. Rekrutacja do publicznych szkół dla dorosłych

W § 20 rozporządzenia w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych wskazuje się, że o przyjęcie do szkoły dla dorosłych mogą ubiegać się kandydaci, którzy ukończyli 18 lat lub ukończą 18 lat w roku kalendarzowym, w którym podejmują naukę. W przypadku szkół podstawowych dla dorosłych kształcenie odbywa się wyłącznie w klasie szóstej, w związku z tym o przyjęcie do nich mogą się ubiegać kandydaci, którzy ukończyli piątą klasę szkoły podstawowej dla dzieci i młodzieży. Dopuszcza się również możliwość przyjmowania na semestr pierwszy klasy szóstej szkoły podstawowej dla dorosłych kandydatów, którzy nie ukończyli klasy piątej lub klasy programowo niższej szkoły podstawowej dla dzieci i młodzieży. W takim wypadku kandydaci są obowiązani do zdania egzaminów klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, przewidzianych w ramowym planie nauczania dla klas I-V tej szkoły, z wyjątkiem muzyki, plastyki, techniki i wychowania fizycznego, w terminie ustalonym przez dyrektora szkoły. Do przyjmowania kandydatów na semestr

pierwszy pozostałych typów szkół dla dorosłych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące przyjęcia do klasy pierwszej odpowiedniego typu szkoły dla młodzieży.

Ponadto, przepisy wydane na podstawie art. 16 ust. 6c ustawy określają przypadki, w jakich do publicznej (lub niepublicznej) szkoły dla dorosłych można przyjąć osobę, która nie ukończyła 18 lat.

Obecnie obowiązujące przepisy nie zawierają szczegółowych regulacji dotyczących kryteriów i procedur przyjmowania do szkół dla dorosłych. Określenie takich procedur zostało delegowane do statutów szkół. W związku z tym, że Trybunał Konstytucyjny uznał obowiązujące rozwiązanie za niezgodne z Konstytucją RP, proponuje się określenie w ustawie katalogu cech kandydatów (absolwenci określonych typów szkół lub osoby, które nie ukończyły szkoły podstawowej), które będą stanowiły podstawę przyjęcia do publicznej szkoły dla dorosłych (proponowane brzmienie art. 20j projektu ustawy). W projekcie przewiduje się także, że kandydaci, którzy nie posiadają świadectwa ukończenia klasy piątej szkoły podstawowej dla dzieci i młodzieży, będą mogli być przyjęci do publicznej szkoły podstawowej dla dorosłych na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej przeprowadzonej przez dyrektora szkoły lub powołaną przez niego komisję rekrutacyjną (proponowane brzmienie art. 20j ust. 4 projektu ustawy). Jest to zmiana w stosunku do obecnie obowiązujących rozwiązań.

Proponuje się również, by kandydat do publicznej szkoły policealnej dla dorosłych musiał przedstawić zaświadczenie lekarskie zawierające orzeczenie o braku przeciwwskazań do podjęcia praktycznej nauki zawodu (proponowane brzmienie art. 20j ust.1 pkt 5 projektu ustawy). Z tą propozycją wiąże się planowana zmiana ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 125, poz. 1317, z późn. zm.), w myśl której służby medycyny pracy zostają zobowiązane do wydawania takich zaświadczeń osobom pełnoletnim, które ubiegają się o przyjęcie do szkoły, (art. 2 projektu ustawy). Dodatkowo przewiduje się, że osoby pełnoletnie uzyskiwałyby takie zaświadczenie na własny koszt (art. 2 pkt 3 projektu ustawy).

W przypadku większej liczby kandydatów niż liczba miejsc w publicznej szkole dla dorosłych proponuje się przeprowadzenie kolejnego etapu postępowania rekrutacyjnego, w którym brane będą pod uwagę kryteria uwzględniające potrzeby osób z przyczyn losowych mających trudniejszą sytuację rodzinną, finansową, zdrowotną. Dla osób, które – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 lipca 2012 r. w sprawie przypadków, w jakich do publicznej lub

niepublicznej szkoły dla dorosłych można przyjąć osobę, która ukończyła 16 albo 15 lat, oraz przypadków, w jakich osoba, która ukończyła gimnazjum, może spełniać obowiązek nauki przez uczęszczanie na kwalifikacyjny kurs zawodowy (Dz. U. poz. 857) – ukończyły 16 lub 15 lat i mogą być przyjęte do szkoły dla dorosłych będą stosowane kryteria analogiczne, jak w przypadku kandydatów do szkół dla dzieci i młodzieży, tj.: niepełnosprawność kandydata, jednego lub obojga rodziców kandydata lub rodzeństwa kandydata, dochód na osobę w rodzinie kandydata, wielodzietność rodziny kandydata, samotne wychowywanie kandydata przez rodzica, objęcie kandydata pieczęcią zastępczą (proponowane brzmienie art. 20j ust 2 pkt 1 projektu ustawy). W przypadku osób dorosłych kryteria te zostały odpowiednio dostosowane i w związku z tym pod uwagę brane są: niepełnosprawność kandydata lub dziecka kandydata, lub innej osoby bliskiej, nad którą kandydat sprawuje opiekę, dochód na osobę w rodzinie kandydata, wielodzietność rodziny kandydata, samotne wychowywanie dziecka przez kandydata (proponowane brzmienie art. 20j ust 2 pkt 2 projektu ustawy).

Jeżeli w drugim etapie postępowania rekrutacyjnego kandydaci uzyskaliby równorzędne wyniki, przewiduje się przeprowadzenie trzeciego etapu postępowania, w którym pod uwagę będzie brana kolejność zgłoszeń (proponowane brzmienie art. 20j ust. 3 projektu ustawy).

1.9. Rekrutacja do publicznych szkół i placówek artystycznych

Nauka w systemie szkolnictwa artystycznego odbywa się w następujących typach szkół:

- szkołach muzycznych (szkołach muzycznych I stopnia i szkołach muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkołach muzycznych I stopnia i ogólnokształcących szkołach muzycznych II stopnia)
- szkołach plastycznych (ogólnokształcących szkołach sztuk pięknych i liceach plastycznych)
- szkołach baletowych,
- szkołach sztuki cyrkowej,
- szkołach policealnych,
- pomaturalnych szkołach kształcących w zawodach bibliotekarz i animator kultury.

Niektóre ze szkół muzycznych, plastycznych i baletowych kształcą równocześnie w zakresie przedmiotów ogólnokształcących.

Wiek kandydatów jest różny dla różnych typów szkół i zawiera się w przedziale od 5 (dla szkół muzycznych I stopnia) do lat 23 (w przypadku szkół policealnych i pomaturalnych)

W przypadku wszystkich typów szkół rekrutacja odbywa się na zasadzie badania przydatności albo egzaminu wstępnego. Obie te formy mają charakter konkursowy. Każda ze szkół, w sposób ograniczony środkami finansowymi i kadrowymi, określa limity przyjęć na poszczególne instrumenty i specjalności do klasy pierwszej w danym roku szkolnym.

Nowelizacja ustawy (propozycja brzmienia art. 20m projektu ustawy) wprowadza dwie zasadnicze zmiany w stosunku do obecnego stanu w zakresie przyjmowania uczniów do szkół artystycznych:

- 1) wprowadza obligatoryjne zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia kształcenia w danym zawodzie, specjalności lub specjalizacji,
- 2) wprowadza drugi etap postępowania rekrutacyjnego w przypadku w którym ze względu na równorzędne wyniki nie można podjąć decyzji o przyjęciu kandydata.

Dotychczas szkoła artystyczna mogła zażądać dołączenia zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia kształcenia w danym zawodzie, specjalności lub specjalizacji, wydanego przez lekarza specjalistę właściwego ze względu na zakres kształcenia w danym zawodzie, specjalności lub specjalizacji. W projektowanych zmianach zaświadczenie takie stanie się warunkiem przystąpienia do postępowania rekrutacyjnego. Szkolnictwo artystyczne wymaga od uczniów specjalnych predyspozycji i uzdolnień, ale oprócz tego większość zawodów artystycznych wymaga spędzania wielu godzin w wymuszonej pozycji ciała. Może to być bardzo niekorzystne dla dzieci z coraz bardziej powszechnymi wadami postawy ciała. Aby uchronić dzieci przed negatywnymi skutkami nauki w zawodach artystycznych proponuje się wspomnianą zmianę w przepisach prawa.

Druga z proponowanych zmian jest odpowiedzią na bardzo rzadką, jednak zdarzającą się sytuację, w której o ostatnie miejsce na liście kandydatów przyjętych do szkoły rywalizuje dwóch lub więcej kandydatów, którzy uzyskali w pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego taką samą liczbę punktów. W związku z tym

proponuje się w takiej sytuacji wprowadzenie drugiego etapu postępowania rekrutacyjnego, aby na podstawie kryteriów zawartych w art. 20b ust. 2 wyłonić jednego kandydata.

1.10. Rekrutacja na zajęcia organizowane w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej

Publiczne placówki oświatowo-wychowawcze, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy, to zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. Nr 109, poz. 631) placówki wychowania pozaszkolnego i szkolne schroniska młodzieżowe. Placówki te umożliwiają rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

Obecnie przepisy nie regulują kwestii przyjmowania wychowanków do placówek oświatowo-wychowawczych, w związku z tym organy prowadzące te placówki same ustalają zasady rekrutacji.

Należy zauważyć, że pojęcie rekrutacji nie odnosi się do szkolnych schronisk młodzieżowych. W ramowym statucie publicznego szkolnego schroniska młodzieżowego, określonym w rozporządzeniu w sprawie ramowych statutów placówek publicznych jest mowa o: „systemie rezerwacji miejsc noclegowych” (§ 4 pkt 2) oraz „zasadach organizacji i sposobie korzystania ze szkolnego schroniska młodzieżowego” (§ 6 ww. rozporządzenia), co powoduje, że przepisy prawa nie przewidują rekrutacji do szkolnego schroniska młodzieżowego. W praktyce zatem przepisy dotyczące rekrutacji na zajęcia organizowane w publicznej placówce oświatowo – wychowawczej dotyczą i będą dotyczyć zajęć prowadzonych przez placówki wychowania pozaszkolnego, do których – zgodnie z rozporządzeniem w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach – należą: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, międzyszkolne ośrodki sportowe, ogniska pracy pozaszkolnej, ogrody jordanowskie, pozaszkolne placówki specjalistyczne.

W projekcie ustawy, uwzględniając wnioski płynące z orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, proponuje się zastosowanie jednolitego rozwiązania na terenie całego kraju, co umożliwi wszystkim chętnym dzieciom skorzystanie z takich samych praw w dostępie do udziału w zajęciach organizowanych przez placówki oświatowo-wychowawcze.

Przewiduje się, że na zajęcia organizowane w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej, w pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego przyjmuje się dzieci i młodzież, które zamieszkują na obszarze powiatu, który jest organem prowadzącym placówkę, organem wydającym zezwolenie na prowadzenie publicznej placówki oświatowo-wychowawczej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną lub organem, który zawarł porozumienie z jednostką samorządu terytorialnego, do której właściwości nie należy prowadzenie tego rodzaju placówek (proponowane brzmienie art. 20n ust. 1 projektu ustawy).

W sytuacji gdy kandydatów, którzy zamieszkują na terenie danego powiatu, jest więcej niż miejsc na zajęciach, placówka przeprowadza kolejny etap postępowania rekrutacyjnego. W etapie tym są brane pod uwagę kryteria zabezpieczające potrzeby osób, które z przyczyn losowych mają trudną sytuację rodzinną, finansową i zdrowotną (proponowane brzmienie art. 20n ust. 3 projektu ustawy). Jeżeli mimo przeprowadzenia wyżej wymienionych etapów postępowania nadal jest więcej kandydatów niż miejsc na zajęciach przeprowadza się jeszcze jeden etap postępowania, w którym rozstrzygające są kryteria związane z dogodnym położeniem placówki oraz kryteria określone przez organ prowadzący, o ile takie kryteria organ określił (proponowane brzmienie art. 20n ust. 4). Ponadto w przypadku, gdy jest to konieczne ze względu na rodzaj realizowanych zajęć rozwijających uzdolnienia, decyzją dyrektora może być poprzedzone badanie uzdolnień kierunkowych na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną (proponowane brzmienie art. 20n ust. 2 projektu ustawy).

Na zajęcia do placówki oświatowo-wychowawczej można również przyjąć kandydatów, którzy zamieszkują poza terenem danego powiatu, jeżeli po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego, o którym mowa wyżej, placówka nadal dysponuje wolnymi miejscami. Wobec tych osób postępowanie rekrutacyjne przeprowadza się na zasadach opisanych powyżej.

Postępowanie rekrutacyjne do publicznych placówek oświatowo-wychowawczych, o których mowa wyżej, przeprowadza się na wolne miejsca na dane zajęcia, z tym że kandydaci przyjęci do danej placówki, kontynuujący zajęcia rozwijające uzdolnienia lub zainteresowania, nie uczestniczą w postępowaniu rekrutacyjnym na te zajęcia w kolejnym roku. Deklarację o kontynuowaniu zajęć rozwijających uzdolnienia lub zainteresowania, z których kandydat przyjęty korzystał, składają rodzice dzieci lub pełnoletni uczniowie (proponowane brzmienie art. 20u ust. 3 i 4 projektu ustawy).

1.11. Rekrutacja do publicznych placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania

Publiczne placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy, to zgodnie z § 42 rozporządzenia w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach, bursy i domy wczasów dziecięcych.

Do domów wczasów dziecięcych, ze względu na ich szczególny charakter i sposób funkcjonowania, regulacje dotyczące rekrutacji nie mają zastosowania. Dom wczasów dziecięcych jest bowiem, zgodnie z § 52 ust. 1 rozporządzenia w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach, placówką przeznaczoną do okresowego pobytu dzieci i młodzieży w celu wspierania ich fizycznego i psychicznego rozwoju oraz wzmocnienia ogólnej kondycji psychofizycznej i kształtowania zachowań prozdrowotnych, z wykorzystaniem lokalnych warunków klimatycznych.

W przypadku burs obecnie przepisy nie regulują kwestii przyjmowania wychowanków. W związku z tym organy prowadzące te placówki same ustalają zasady rekrutacji. Zastosowanie rozwiązania jednolitego na terenie całego kraju umożliwi wszystkim kandydatom korzystanie z takich samych praw w dostępie do tych placówek.

Projektowane przepisy uwzględniają fakt, że bursa zapewnia opiekę i wychowanie:

- uczniom szkół dla dzieci i młodzieży, w tym uczniom wymagającym stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania,
- słuchaczom zakładów kształcenia nauczycieli i kolegiów pracowników służb społecznych, w wieku do 24 roku życia.

W pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego do publicznych burs będą brane pod uwagę następujące kryteria: odległość i utrudniony dojazd do szkoły, zakładu kształcenia nauczycieli lub kolegium pracowników służb społecznych od miejsca zamieszkania ucznia lub słuchacza, dochód na osobę w rodzinie kandydata, wielodzietność rodziny kandydata i niepełnosprawność kandydata. W przypadku kandydata niepełnoletniego będą brane pod uwagę: niepełnosprawność jednego lub obojga rodziców kandydata, niepełnosprawność jednego z rodzeństwa kandydata, objęcie kandydata pieczęcią zastępczą oraz samotne wychowywanie kandydata przez rodzica. W przypadku kandydata będącego osobą dorosłą będą brane pod uwagę: niepełnosprawność dziecka kandydata lub innej osoby bliskiej nad, którą kandydat sprawuje opiekę orzeczenia i samotne wychowywanie dziecka przez kandydata.

Poszczególne kryteria przy przyjmowaniu kandydata do placówki są brane pod uwagę łącznie, przy czym kryteria odnoszące się do dochodu na osobę w rodzinie kandydata, wielodzietności rodziny kandydata i niepełnosprawności kandydata mają jednakową wagę. Dyrektor ww. placówki w porozumieniu z organem prowadzącym może określić dodatkowe kryteria oraz dokumenty niezbędne do ich potwierdzenia, uwzględniając lokalne potrzeby społeczne. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych przez kandydatów w pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, w drugim etapie postępowania rekrutacyjnego brana jest pod uwagę kolejność zgłoszeń (proponowane brzmienie art. 20o projektu ustawy).

1.12. Rekrutacja na formy pozaszkolne prowadzone przez publiczne placówki i ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 3a ustawy (z wyłączeniem kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz turnusów dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników)

W obecnym stanie prawnym nie ma regulacji powszechnych normujących zasady rekrutacji na formy pozaszkolne prowadzone przez placówki i ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 3a ustawy. Zgodnie z § 22 pkt 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach

pozaszkolnych (Dz. U. poz. 186, z późn. zm.) program nauczania realizowany na danym kursie (formie pozaszkolnej) określa wymagania wstępne dla uczestników i słuchaczy, które w przypadku uczestników kursów umiejętności zawodowych uwzględniają także szczególne uwarunkowania lub ograniczenia związane z kształceniem w danym zawodzie określone w przepisach w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

W związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, zasady rekrutacji na pozaszkolne formy kształcenia muszą zostać unormowane w ustawie. Proponuje się, (projektowane brzmienie art. 20p projektu ustawy), aby w przypadku form pozaszkolnych (płatnych lub nieodpłatnych) prowadzonych przez publiczne placówki i ośrodki w pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego do danej formy kształcenia ustawicznego, brane były pod uwagę łącznie kryteria uwzględniające potrzeby osób z przyczyn losowych mających trudniejszą sytuację rodzinną, finansową, zdrowotną, takie same, jak w przypadku osób dorosłych ubiegających się o przyjęcie do szkoły dla dorosłych, tj. niepełnosprawność kandydata lub dziecka kandydata, lub innej osoby bliskiej, nad którą kandydat sprawuje opiekę, dochód na osobę w rodzinie kandydata, wielodzietność rodziny kandydata, samotne wychowywanie dziecka przez kandydata. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych w pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego kandydaci będą przyjmowani według kolejności zgłoszeń.

Określone powyżej kryteria i warunki rekrutacji nie mają zastosowania do kursów (form pozaszkolnych) prowadzonych przez placówki i ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 3a ustawy na zlecenie innych podmiotów, a także turnusów dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników (młodociani pracownicy są przyjmowani na turnusy dokształcania teoretycznego na podstawie skierowania pracodawcy lub szkoły, która nie ma możliwości zrealizowania kształcenia zawodowego teoretycznego – § 16 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych). W tych przypadkach to zleceniodawca decyduje, kto jest uczestnikiem kursu.

1.13. Rekrutacja na kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone przez publiczne szkoły, publiczne placówki lub ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 3a ustawy

W nowej strukturze szkół ponadgimnazjalnych, wprowadzonej ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 205, poz. 1206, z późn. zm.) nie przewiduje się funkcjonowania szkół dla dorosłych prowadzących kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół policealnych. Mając na względzie konstytucyjną zasadę powszechnego dostępu do edukacji, także w zakresie uzyskiwania kwalifikacji zawodowych, w miejsce dotychczasowych zasadniczych szkół zawodowych i techników dla dorosłych wprowadzono kwalifikacyjne kursy zawodowe, jako formę pozaszkolną umożliwiającą osobom dorosłym uzyskanie kwalifikacji zawodowych w zakresie zawodów ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnych, nauczanych w zasadniczych szkołach zawodowych i technikach dla młodzieży.

W obecnym stanie prawnym nie ma regulacji powszechnych normujących zasady rekrutacji na kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone przez szkoły, placówki i ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 3a ustawy. W świetle wspomnianego wyżej orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego takie rozwiązanie należy ocenić, jako nieprawidłowe.

W projekcie ustawy przewiduje się (propozycja brzmienia art. 20q projektu ustawy), że na kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone przez publiczne szkoły, publiczne placówki lub ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 3a ustawy, w pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego będą przyjmowane osoby, które nie posiadają żadnych kwalifikacji zawodowych, albo posiadają już świadectwo lub świadectwa potwierdzające kwalifikacje w danym zawodzie, a ukończenie kursu umożliwi im kontynuowanie kształcenia zmierzającego do uzyskania wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, a także posiadają zaświadczenie lekarskie zawierające orzeczenie o braku przeciwwskazań do podjęcia praktycznej nauki zawodu. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających wyżej wymienione kryteria w drugim etapie postępowania rekrutacyjnego brane będą pod uwagę łącznie kryteria uwzględniające potrzeby osób z przyczyn losowych mających trudniejszą sytuację rodzinną, finansową, zdrowotną, takie same, jak w przypadku osób ubiegających się o

przyjęcie do szkoły dla dorosłych. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych w kolejnym etapie postępowania rekrutacyjnego kandydaci będą przyjmowani według kolejności zgłoszeń. Uwzględniając lokalne potrzeby społeczne i ekonomiczne organ prowadzący może przyjąć miejsce zamieszkania kandydata jako kryterium brane pod uwagę w pierwszej kolejności przed pozostałymi kryteriami.

Projektowane przepisy nie mają zastosowania do rekrutacji na kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone przez publiczne szkoły, publiczne placówki i publiczne ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 3a ustawy, na zlecenie innych podmiotów. W tych przypadkach, kurs jest organizowany dla grupy osób wskazanych przez zlecniodawcę.

1.14. Przebieg postępowania rekrutacyjnego oraz sposób dokumentowania spełnienia kryteriów istotnych przy rekrutacji

Postępowanie rekrutacyjne przeprowadza się na wniosek rodzica kandydata albo kandydata pełnoletniego, składany odpowiednio do dyrektora wybranego przedszkola, szkoły lub placówki (proponowane brzmienia art. 20r projektu ustawy). W przypadku innej formy wychowania przedszkolnego wniosek jest składany do osoby kierującej tą formą. W przypadku rekrutacji do przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych przepisy projektu ustawy przewidują, że wniosek można składać maksymalnie do trzech jednostek (proponowane brzmienie art. 20v projektu ustawy).

W celu realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego oraz w związku z koniecznością uwzględnienia ograniczeń w przetwarzaniu danych osobowych wynikających z ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.) w projekcie ustawy została określona zawartość wniosku składanego na potrzeby rekrutacji do przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek. Wniosek ten zawiera dane kandydata pozwalające potwierdzić jego tożsamość, adres zamieszkania, dane kontaktowe rodziców kandydata lub kandydata - w przypadku osób pełnoletnich. Do wniosku dołączane są dokumenty potwierdzające spełnienie kryteriów istotnych na poszczególnych etapach rekrutacji. W formie oświadczenia przedkładane są informacje dotyczące liczby dzieci w rodzinie, informacje o miejscu pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej rodzica lub pobieraniu nauki w szkole lub szkole wyższej, o miejscu korzystania z

wychowania przedszkolnego, realizowania obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki przez rodzinstwo kandydata ubiegającego się o przyjęcie do przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły podstawowej lub gimnazjum, o odległości lub utrudnionym dojeździe do szkoły, zakładu kształcenia nauczycieli lub kolegium pracowników służ społecznych od miejsca zamieszkania kandydata. Spełnienie pozostałych kryteriów jest dokumentowane przy pomocy orzeczeń, zaświadczeń, świadectw itp., w tym dokumentów, które na podstawie innych przepisów, tj. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych i ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, potwierdzają odpowiednio niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności, samotne wychowywanie dziecka oraz objęcie pieczą zastępczą (proponowane brzmienie art. 20s ust. 2 projektu ustawy).

W projekcie ustawy zawarto upoważnienie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia sposobu, szczegółowego trybu i terminów przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego, w tym także terminów składania dokumentów, oraz sposobu i terminu podania do publicznej wiadomości wyników przeprowadzonego postępowania rekrutacyjnego. W rozporządzeniu określony zostanie również skład i zadania komisji rekrutacyjnej, z uwzględnieniem możliwości wykorzystania elektronicznego systemu rekrutacji. Ponadto wymieniony minister w drodze rozporządzenia określi sposób punktowania poszczególnych kryteriów związanych z oceną osiągnięć edukacyjnych na poprzednim etapie edukacyjnym, branych pod uwagę przy rekrutacji do szkół dwujęzycznych, międzynarodowych, sportowych, mistrzostwa sportowego i ponadgimnazjalnych. Ww. rozporządzenie będzie określało sposób ustalania punktacji w przypadku osób zwolnionych odpowiednio ze sprawdzianu lub egzaminu przeprowadzonego w ostatnim roku nauki szkoły podstawowej i gimnazjum. W rozporządzeniu zostaną również uregulowane kwestie przechodzenia uczniów z jednych typów szkół do innych, przy uwzględnieniu potrzeby uzupełnienia różnic programowych przez uczniów, w tym kontynuowania nauki języka obcego nowożytnego. Ze względu na fakt, że przepisy ogólne nie mogą uwzględniać wszystkich przypadków losowych związanych z ruchami transgranicznymi, proponuje się również uregulowanie w drodze ww.

rozporządzenia kwestii przyjmowania do szkoły obywateli polskich przybywających i powracających z zagranicy. Ponieważ zróżnicowanie indywidualnych przypadków (np. osoby posiadające świadectwo ukończenia szkoły za granicą, osoby ewakuowane z zagranicy do Polski w wyniku konfliktu zbrojnego lub klęski żywiołowej; osoby bez możliwości uzyskania dokumentów potwierdzających etap edukacji ukończony za granicą oraz bez dokumentu potwierdzającego sumę lat nauki szkolnej) musi znaleźć swoje odzwierciedlenie w przepisach dotyczących przyjmowania do szkoły, najwłaściwszym polem do uregulowania tak szczegółowej kwestii jest rozporządzenie (proponowane brzmienie art. 20k projektu ustawy).

W przypadku, gdy do jednostki systemu oświaty wnioski złoży więcej kandydatów niż miejsc, którymi dysponuje dana jednostka, przeprowadzane jest postępowanie rekrutacyjne. Postępowanie to jest przeprowadzane przez dyrektora tej jednostki przy pomocy powołanej przez niego komisji rekrutacyjnej (proponowane brzmienie art. 20w projektu ustawy).

Postępowanie rekrutacyjne kończy się wydaniem decyzji o przyjęciu albo nieprzyjęciu kandydata, do której stosuje się przepisy kodeksu postępowania administracyjnego oraz przepisy o zaskarżaniu decyzji do sądu administracyjnego. Wydanie tej decyzji następuje poprzez ogłoszenie listy kandydatów przyjętych i listy kandydatów nieprzyjętych do danego przedszkola, danej innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki (proponowane brzmienie art. 20za projektu ustawy).

Konsekwencją wprowadzenia powyższych przepisów jest uchylenie w art. 14 ust. 4c ustawy, który dotychczas zobowiązywał dyrektora przedszkola, a w przypadku innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez gminę – także dyrektora szkoły do zawiadamiania pisemnie rodziców o nieprzyjęciu dziecka do przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego.

W projekcie przewiduje się również możliwość przeprowadzenia postępowania uzupełniającego, w przypadku gdy po przeprowadzeniu rekrutacji publicznej do przedszkola, publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę lub placówkę, podmiot dysponuje jeszcze wolnymi miejscami (proponowane brzmienie art. 20zb projektu ustawy).

Przepisy projektu ustawy regulują również okres przechowywania dokumentacji powstałej w toku procedury rekrutacyjnej. W przypadku kandydatów przyjętych dane zgromadzone w procesie rekrutacji przechowywane są nie dłużej niż do końca okresu, w którym uczeń, słuchacz lub wychowanek korzysta z oferty jednostki oświatowej, zaś w przypadku kandydatów nieprzyjętych – do końca okresu, w którym decyzja o odmowie przyjęcia stanie się ostateczna, a w przypadku wniesienia odwołania od decyzji – przez okres trwania postępowania administracyjnego (proponowane brzmienie art. 20zc projektu ustawy).

Opisane wyżej regulacje stanowią wypełnienie zaleceń zawartych w wyroku Trybunału Konstytucyjnego oraz wychodzą naprzeciw oczekiwaniom Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w zakresie przetwarzania danych osobowych kandydatów do przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek.

2. Zmiany porządkujące i dostosowujące

2.1. Uzupelnienie definicji pojęcia „rodzice” na gruncie przepisów ustawy – art. 3 pkt 10 ustawy – art. 1 pkt 1 projektu ustawy

Od uchwalenia ustawy art. 3 pkt 10 nie podlegał zmianom i ustalał, nie definiując pojęcia „rodzic”, iż na równi z rodzicami należy na potrzeby ustawy traktować także opiekunów prawnych dziecka. W obecnym brzmieniu ustawa nie odwołuje się wprost do pojęć władzy rodzicielskiej, pieczy nad dzieckiem ani przedstawicielstwa ustawowego, niemniej „rodzicem” w rozumieniu przepisów ustawy jest z pewnością rodzic, o ile sprawuje on władzę rodzicielską, przysposabiający lub opiekun w sensie prawnym.

Należy zauważyć, iż władza rodzicielska to ogół obowiązków i praw względem dziecka, mających na celu zapewnienie mu należytej pieczy i strzeżenie jego interesów. Mając na względzie art. 95 § 1, art. 96 i art. 98 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788, z późn. zm.), zwanej dalej „kro”, należy przyjąć, że na treść władzy rodzicielskiej składają się następujące elementy: a) piecza nad osobą dziecka, b) zarząd jego majątkiem, c) reprezentowanie dziecka. Jak z powyższego wynika, obowiązki i prawa składające się na treść władzy rodzicielskiej wiążą się w zasadniczej mierze ze sprawowaniem

pieczy nad dzieckiem (osobą i majątkiem), a reprezentacja dziecka w tych sprawach jest konsekwencją wykonywania tych praw i obowiązków.

Co do zasady władza rodzicielska wykonywana jest osobiście przez rodziców (art. 95 i 96 kro), jednakże należy także zwrócić uwagę na przepis art. 112¹ zd. 1 kro, zgodnie z którym „obowiązek i prawo wykonywania bieżącej pieczy nad dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej należy do rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka albo kierującego placówką opiekuńczo-wychowawczą, regionalną placówką opiekuńczo-terapeutyczną lub interwencyjnym ośrodkiem preadopcyjnym”. W warunkach tego przepisu wykonywanie części władzy rodzicielskiej powierzane jest innym (wymienionym) podmiotom, niż rodzic (rodzice), stanowi wyjątek od wypowiedzianej w art. 96 kro zasady osobistego wykonywania władzy rodzicielskiej przez rodziców. Art. 112¹ kro należy więc traktować, w zakresie wykonywania pewnej części (określonej w tym przepisie) władzy rodzicielskiej nad osobą małoletniego, jako źródło uprawnień i obowiązków osób (podmiotów) sprawujących pieczę zastępczą nad dzieckiem.

Biorąc pod uwagę przepisy o pieczy zastępczej, wynikające z kro i ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także związanie praw i obowiązków rodziców, w rozumieniu ustawy, z wykonywaniem pieczy nad dzieckiem, nie powinno budzić wątpliwości, iż ilekroć w ustawie jest mowa bez bliższego określenia o „rodzicach”, należy te przepisy odnosić także do prawnych opiekunów dziecka, jak i osób (podmiotów) sprawujących pieczę zastępczą nad dzieckiem. Takiemu dookreśleniu ma służyć proponowana zmiana.

2.2. Kształcenie dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą - art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. a i pkt 2 lit. c, art. art. 22 ust. 1a ustawy – art. 1 pkt 2 lit. a i pkt 12 projektu ustawy.

Od 2008 r. kształcenie dzieci obywateli polskich przebywających czasowo za granicą koncentruje się na rozwijaniu kształcenia uzupełniającego w zakresie języka polskiego i wiedzy o Polsce (wdrażanie ram programowych kształcenia uzupełniającego; stopniowe ujednoczanie instytucjonalnej formy kształcenia - szkolny punkt konsultacyjny przy przedstawicielstwie RP), przy założeniu realizacji przez dziecko obowiązku szkolnego w szkole w kraju pobytu. Jednocześnie stopniowo

przekształcano istniejące szkoły przy przedstawicielstwach RP w szkolne punkty konsultacyjne. W związku z zakończeniem kilkuletniego procesu przekształceń szkół w szkolne punkty konsultacyjne, od roku szkolnego 2022/2023 funkcjonować będą jedynie szkolne punkty konsultacyjne.

Projektowana zmiana, zawarta w art.1 pkt 3 lit. a projektu ustawy odzwierciedla powyższy kierunek zmian w zakresie kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą.

Proponowane rozwiązanie nie wpływa na możliwość kontynuowania przez uczniów nauki w Polsce. Zgodnie z § 19 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 rozporządzenia w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych, każdego ucznia przebywającego lub powracającego z zagranicy przyjmuje się do szkoły w Polsce, na podstawie świadectwa (zaświadczenia) wydanego przez szkołę za granicą, w której uczeń realizował obowiązek szkolny i ostatniego świadectwa szkolnego wydanego w Polsce na podstawie sumy lat nauki szkolnej ucznia.

W konsekwencji zmianie ulega przepis art. 22 ust. 1a ustawy – odwołanie w przepisie zostało dostosowane do propozycji brzmienia art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. a i pkt 2 lit. c projektu ustawy.

2.3. Zakaz powierzania wykonywania zadań oświatowych osobom prawnym utworzonym przez jednostki samorządu terytorialnego

Celem projektowanej zmiany jest zapobieżenie zjawisku ograniczania publicznych zadań oświatowych wykonywanych bezpośrednio przez jednostki samorządu terytorialnego poprzez zastępowanie szkół i placówek publicznych, prowadzonych przez te jednostki, szkołami publicznymi prowadzonymi przez osoby prawne utworzone przez jednostki samorządu terytorialnego lub osoby prawne, w których te jednostki mają udziały. Szczególnie w ostatnich latach nasiliło się zjawisko przekazywania przez jednostki samorządu (głównie gminy) prowadzenia szkół publicznych tworzonego przez nie spółkom komunalnym. Następuje to w trybie art. 5 ust. 5g ustawy, bądź też w drodze likwidacji szkoły publicznej prowadzonej dotychczas przez jednostkę samorządu terytorialnego i założenia w jej miejsce szkoły przez komunalną osobę prawną. Działania takie mają na celu jedynie względy

ekonomiczne, natomiast są nie do pogodzenia z ustrojowymi rozwiązaniami dotyczącymi zadań samorządu, a także charakterem zadań oświatowych.

Ustawą z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 56, poz. 458, z późn. zm.) znowelizowano art. 5 ustawy, co pozwoliło jednostkom samorządu terytorialnego na przekazywanie szkoły lub placówki do prowadzenia innemu podmiotowi z ominięciem procesu likwidacyjnego. Na podstawie art. 5 ust. 5g ustawy, jednostka samorządu terytorialnego, będąca organem prowadzącym szkołę liczącą nie więcej niż 70 uczniów, na podstawie uchwały organu stanowiącego tej jednostki oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny, może przekazać, w drodze umowy, osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej, prowadzenie takiej szkoły. Szkoła przekazana na podstawie art. 5 ust. 5g pozostaje w dalszym ciągu szkołą publiczną, ogólnodostępną i bezpłatną.

Przepisy art. 5 ust. 5, 5a i 6 ustawy określają w sposób jednoznaczny, że podmiotami obowiązany do zakładania i prowadzenia szkół i placówek publicznych są odpowiednio gminy, powiaty i samorzady województw. Tego obowiązku nie może zastąpić rozwiązanie polegające na powierzeniu wykonywania zadań w zakresie zakładania i prowadzenia publicznych szkół i placówek oświatowych odrębnej osobie prawnej.

Przepisy ustrojowych ustaw samorządowych:

- art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594),
- art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595),
- art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 596),

dopuszczają wprowadzenie zawieranie przez gminy, powiaty i samorzady województw umów z innymi podmiotami, w tym z organizacjami pozarządowymi, w celu wykonywania zadań własnych, jednak możliwość taką należy rozważać w świetle zasad wynikających z zasad ustrojowych oraz ograniczeń wynikających wprost z przepisów prawa, a przede wszystkim mając na względzie charakter zadań. Jednostki samorządu terytorialnego mogą współpracować z innymi podmiotami

przy wykonywaniu swych zadań, ale współpraca ta nie może prowadzić do wyzbycia się przez nie odpowiedzialności za realizację obowiązkowych zadań.

Na niedopuszczalność rozwiązania polegającego na powierzaniu przez jednostki samorządu terytorialnego wykonywania zadań w zakresie zakładania i prowadzenia publicznych szkół i placówek oświatowych odrębnej osobie prawnej wskazuje konsekwentnie dotychczasowe orzecznictwo sądów administracyjnych (np. wyrok WSA w Warszawie z dnia 16 maja 2006 r. I SA/Wa 1818/05, LEX nr 227701, wyrok NSA z dnia 4 kwietnia 2013 r. I OSK 93/13, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>).

Praktyka ostatnich lat pokazuje, że jednostki samorządu terytorialnego w coraz szerszym zakresie próbują wprowadzać rozwiązania polegające na przekazywaniu prowadzenia szkół i placówek publicznych kontrolowanym przez siebie spółkom prawa handlowego, tworzonym na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2011 r. Nr 45, poz. 236, z późn. zm.) lub wręcz powoływaniu takich spółek wyłącznie po to, aby te prowadziły publiczne szkoły lub placówki. Z tego względu konieczne jest wprowadzenie przepisu jednoznacznie zakazującego stosowania takich praktyk.

2.4. Obecność specjalistów w procesie dydaktycznym – art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 7 ust. 1b – art. 1 pkt 4 i 5 lit. 1 projektu ustawy

Celem zaproponowanych zmian dotyczących brzmienia art. 6 ust. 1 ustawy jest umożliwienie zatrudniania w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego specjalistów mogących prowadzić zajęcia wykraczające poza podstawę programową, podobnie, jak to ma miejsce w szkołach. W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu merytorycznego zatrudnianych osób niebędących nauczycielami, proponuje się, by zgodę na zatrudnianie takich osób przez dyrektora przedszkola wyrażał kurator oświaty.

W obowiązującym stanie prawnym przedszkole publiczne może zatrudniać wyłącznie nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach. Uniemożliwia to zatrudnianie specjalistów niebędących nauczycielami do prowadzenia różnego rodzaju zajęć specjalistycznych, o prowadzenie których niejednokrotnie wnioskuje rodzice.

Zmiana art. 7 ust. 1b ustawy dotyczy określenia warunków, jakie musi spełniać osoba niebędąca nauczycielem, posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora szkoły za odpowiednie do prowadzenia danych zajęć. Osoba taka, starająca się o zatrudnienie w publicznym przedszkolu, w szkole publicznej zobligowana będzie przed nawiązaniem stosunku pracy do złożenia pracodawcy oświadczenia, że nie toczy się przeciwko niej postępowanie karne lub dyscyplinarne lub postępowanie o ubezwłasnowolnienie oraz złożenia informacji z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie.

W obowiązującym stanie prawnym spełnianie warunku niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie jest potwierdzane, zgodnie z art. 10 ust. 8a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.), przed nawiązaniem stosunku pracy. Wówczas nauczyciel obowiązany jest przedstawić dyrektorowi szkoły informację z Krajowego Rejestru Karnego. Jednakże, obowiązek ten nie dotyczy obecnie osób, o których mowa w art. 7 ust. 1a ustawy. Może zatem zaistnieć sytuacja, że pracę z dziećmi podejmie osoba skazana za przestępstwo popełnione umyślnie, w tym za przestępstwo, w którym pokrzywdzonym było dziecko. Mając na uwadze dobro dziecka wydaje się koniecznym wprowadzenie jednoznacznej bariery uniemożliwiającej podjęcie pracy z dziećmi osobom skazanym za przestępstwo popełnione umyślnie lub przeciwko którym toczy się postępowanie karne lub dyscyplinarne lub postępowanie o ubezwłasnowolnienie, niezależnie od tego, czy osoby te mają być zatrudnione na stanowiskach nauczycieli, czy też jako osoby do prowadzenia zajęć z dziećmi.

Wprowadzenie przedmiotowej zmiany ma na celu wzmocnienie standardów ochrony praw dziecka. Osoba pracująca z dziećmi powinna spełniać wysokie wymogi etyczne, a o jej zatrudnieniu w przedszkolu powinien decydować m.in. nieposzlakowany tryb życia kandydata. Powyższe rozwiązanie ograniczy dostęp do pracy z dziećmi osobom mogącym stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia wychowanków.

2.5. Wsparcie procesu dydaktycznego – art. 7 ust. 1e ustawy – art. 1 pkt 5 lit. b projektu ustawy

Obowiązujące przepisy w ograniczony sposób regulują kwestię zatrudniania w szkołach osób w celu wsparcia nauczycieli zajęć edukacyjnych w prowadzeniu przez nich zajęć.

Jedynie w przypadku szkół ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi oraz szkół integracyjnych przepisy prawa przewidują zatrudnianie dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego. W szkołach ogólnodostępnych, za zgodą organu prowadzącego można zatrudniać dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

Obowiązujące przepisy nie określają natomiast możliwości zatrudniania w szkołach ogólnodostępnych, w innych przypadkach niż wymienione powyżej, osób, które wspierałyby nauczycieli zajęć edukacyjnych w prowadzeniu przez nich zajęć. Dlatego też zgodnie z projektowaną regulacją, dyrektor publicznej szkoły podstawowej będzie mógł zatrudnić osobę w celu wsparcia nauczyciela prowadzącego obowiązkowe zajęcia edukacyjne lub wsparcia nauczyciela prowadzącego opiekę świetlicową. Oceny, czy osoba ta posiada przygotowanie odpowiednie do zadań, które będzie wykonywała, będzie dokonywał dyrektor szkoły. Osoba taka będzie zatrudniana na zasadach określonych w Kodeksie pracy, z tym że będzie musiała spełniać warunki, o których mowa w art. 10 ust. 5 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, tj. wymóg nietoczenia się przeciwko niej postępowania karnego lub dyscyplinarnego, lub postępowania o ubezwłasnowolnienie, a także niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie. W celu potwierdzenia spełnienia wymogu niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie osoba ta, przed nawiązaniem stosunku pracy, będzie obowiązana przedstawić dyrektorowi szkoły informację z Krajowego Rejestru Karnego. Wynagrodzenie takiej osoby będzie nie wyższe niż przewidziane dla nauczyciela dyplomowanego. Tygodniowy obowiązkowy wymiar poszczególnych zadań realizowanych w ramach czasu pracy tych osób będzie określał organ prowadzący szkołę.

2.6. Przekazywanie informacji dotyczących dzieci nieprzyjętych w danym roku do przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego, w związku z ubieganiem się o dotację celową – art. 14d ust. 11 i 12 – art. 1 pkt 9 projektu ustawy

W związku z wprowadzeniem ustawą z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw nowego brzmienia art. 14 ust. 4b oraz art. 14d ustawy, w których jest mowa o zgłaszaniu do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i przekazywaniu mu informacji na temat dzieci nieprzyjętych w danym roku szkolnym do przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego w art. 14d dodaje się ust. 11 określający zakres przekazywanych informacji. Są to:

- 1) imię i nazwisko dziecka;
- 2) data urodzenia dziecka;
- 3) numer PESEL dziecka, a w przypadku braku numeru PESEL - seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 4) imiona i nazwiska rodziców;
- 5) adres miejsca zamieszkania rodziców i dziecka.

Jednocześnie w nowym ust. 12 określono, że dane te są przechowywane nie dłużej niż do końca okresu, w którym dziecko korzysta z wychowania przedszkolnego. Proponowane rozwiązanie ma na celu umożliwienie korzystania z ww. danych np. w sytuacji odwołań złożonych przez rodziców lub rozstrzygania innych spraw spornych.

2.7. Uzupełnienie przepisów w zakresie zwrotu kosztów przejazdu opiekuna dziecka sześciolatniego i siedmioletniego – art. 17 ust. 3 pkt 1 – art. 1 pkt 10 projektu ustawy

Zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy, jeśli droga dziecka z domu do szkoły przekracza 3 km – w przypadku uczniów klas I-IV szkół podstawowych, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu lub zwrot kosztów przejazdu środkami komunikacji publicznej.

Zgodnie z projektowaną zmianą przepisu art. 17 ust. 3 pkt 1 obowiązkiem gminy będzie również zwrot kosztów przejazdu środkami komunikacji publicznej opiekuna dziecka do czasu ukończenia przez dziecko siódmego roku życia w sytuacji, gdy droga dziecka z domu do szkoły przekroczy odległość 3 km.

Zmiana ma charakter porządkujący, związany z przyznaniem opiekunom dzieci 6 letnich uczęszczających do szkoły podstawowej takich samych praw, jakie posiadają opiekunowie dzieci 6-letnich kontynuujących przygotowanie przedszkolne.

W aktualnym stanie prawnym obowiązek szkolny mogą rozpocząć dzieci zarówno sześciolatnie jak i siedmioletnie. Jeśli, dziecko rozpoczyna naukę w szkole w wieku 6 lat, lub jeśli ukończy 7 w trakcie trwania roku szkolnego to odpowiedzialność za dziecko podczas drogi do szkoły spoczywa na rodzicach, bądź opiekunach prawnych. Po ukończeniu 7 roku życia dziecko może poruszać się samodzielnie. Proponowane przepisy odzwierciedlają stan obecny dotyczący zwrotu kosztów przejazdów środkami komunikacji publicznej opiekuna dziecka uczęszczającego do przedszkola, są również odpowiedzią na potrzeby rodziców nie tylko w zakresie bezpieczeństwa ich dzieci, ale spełniania roli opiekuńczej (wynikającej z kodeksu rodzinnego i opiekuńczego).

2.8. Zakaz oferowania i przekazywania szkole korzyści w związku z wyborem podręcznika– art. 22c ustawy – art. 1 pkt 13 projektu ustawy

Proponowany przepis ma na celu wyeliminowanie praktyk nakłaniania szkół i placówek do dokonywania wyboru stosowanych podręczników szkolnych i innych pomocy dydaktycznych nie wyłącznie w oparciu o ich walory dydaktyczne, ale ze względu na dodatkowe korzyści oferowane przez niektórych przedsiębiorców szkołom i placówkom, które wybiorą produkowane przez nich podręczniki lub inne pomoce dydaktyczne. Nauczyciele powinni dokonywać wyboru podręczników kierując się wyłącznie przesłankami dydaktycznymi oraz potrzebami i możliwościami uczniów, którzy będą z niego korzystać. Oferowanie nauczycielom lub dyrektorom szkół jakichkolwiek korzyści w zamian za wybór konkretnego podręcznika podważa zagwarantowaną w przepisach prawa oświatowego zasadę autonomii zawodowej nauczyciela, który w realizacji programu nauczania ma prawo do swobody stosowania takich metod nauczania i wychowania, jakie uważa za najwłaściwsze spośród uznanych przez współczesne nauki pedagogiczne, oraz do wyboru spośród zatwierdzonych do użytku szkolnego podręczników.

2.9. Doprecyzowanie upoważnienia ustawowego dotyczącego organizacji nadzoru pedagogicznego – art. 35 ust. 6 – art. 1 pkt 15 projektu ustawy

W art. 35 ust. 6 ustawy ustawodawca zawarł upoważnienie, zgodnie z którym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, Ministrem Sprawiedliwości, ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw środowiska, ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, ministrem właściwym do spraw transportu, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz Ministrem Obrony Narodowej, określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb sprawowania oraz formy nadzoru pedagogicznego, wykaz stanowisk w kuratoriach oświaty oraz urzędach innych organów sprawujących nadzór pedagogiczny i podporządkowanych im jednostkach organizacyjnych, wymagających kwalifikacji pedagogicznych, kwalifikacje niezbędne do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacje osób, którym można zlecać przeprowadzanie badań i opracowywanie ekspertyz, przy uwzględnieniu wymogów sprawności, skuteczności i efektywności nadzoru pedagogicznego.

Proponowana zmiana w art. 35 ust. 6 ustawy wynika z potrzeby doprecyzowania brzmienia tego upoważnienia. Projektowane upoważnienie, w którym wskazuje się uwzględnienie wymagań wobec szkół i placówek, których spełnianie badane jest w procesie nadzoru oraz ich charakterystyki umożliwiające dokonanie oceny stopnia spełniania poszczególnych wymagań, będzie obejmowało pełny zakres spraw dotyczących nadzoru pedagogicznego, wymagających określenia w akcie wykonawczym.

2.10. Funkcjonowanie świetlicy szkolnej – art. 67 ust. 3 - 5 ustawy – art. 1 pkt 17 projektu ustawy

Projektowana zmiana przepisu art. 67 zakłada dodanie ust 3-5, które doprecyzują kwestie funkcjonowania świetlicy w szkole. Specyfika pracy świetlicy szkolnej charakteryzuje się tym, że obejmuje zarówno uczniów, którzy w związku z godzinami pracy rodziców przebywają w świetlicy systematycznie oraz uczniów korzystających ze świetlicy nieregularnie. Wpływa to bezpośrednio na formy spędzania czasu, jakimi mogą być określone zajęcia lub opieka, które organizuje się dla dzieci w świetlicy ze względu na czas ich obecności.

Zgodnie z projektowanym przepisem, w szkołach podstawowych oraz szkołach prowadzących kształcenie specjalne, na wniosek rodziców szkoła ma obowiązek zapewnić uczniom opiekę świetlicową, która organizowana będzie systematycznie, w ciągu całego dnia, odpowiednio do potrzeb uczniów, na podstawie wniosku złożonego przez rodziców. Natomiast w innych przypadkach, uzasadnionych np. koniecznością pobytu uczniów w szkole ze względu na organizację dojazdu do szkoły lub innymi okolicznościami, szkoła ma także obowiązek zorganizowania zajęć opieki świetlicowej. Proponowana regulacja wejdzie w życie z dniem 1 września 2014 r.

2.11. Podmiotowy zakres kształcenia specjalnego – art. 71b ust. 1 i 7 pkt 3 – art. 1 pkt 18 projektu ustawy

W art. 71b ust. 1 ustawy doprecyzowano, że kształcenie specjalne może być prowadzone w przedszkolach (wszystkich rodzajach) oraz w innych formach wychowania przedszkolnego.

2.12. Dotowanie z budżetów jednostek samorządu terytorialnego publicznych oraz niepublicznych szkół i placówek – art. 80 ust. 2c, ust. 2d, ust. 3, ust. 3a, ust. 3j, ust. 8 i ust. 8a oraz art. 90 w ust. 1a, ust. 1k, ust. 1l, ust. 2h, ust. 3a, ust. 4, ust. 8 i ust. 8a – art. 1 pkt 19 i pkt 22 projektu ustawy

Proponowane zmiany mają charakter doprecyzowujący. Przepisy art. 80 ust. 2c, 3, 3a i 8 oraz art. 90 ust. 1a, 3a i 8 ustawy określają minimalną wysokość dotacji udzielanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego w przeliczeniu na jednego ucznia (wychowanka, dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego). Nie ulega wątpliwości, że celem tych przepisów jest skorelowanie minimalnej wysokości dotacji z kwotą części oświatowej subwencji ogólnej przewidzianą dla jednostki samorządu terytorialnego (będącej organem dotującym), przypadającą na:

- jednego ucznia szkoły danego typu i rodzaju (art. 80 ust. 3),
- jednego wychowanka (art. 80 ust. 3a, art. 90 ust. 3a),
- jedno dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju (art. 80 ust. 2c, art. 90 ust. 1a),

- jednego słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego (art. 80 ust. 8 i art. 90 ust. 8).

Taką interpretację potwierdza również praktyka w stosowaniu tych przepisów przez jednostki samorządu terytorialnego, które odnoszą wysokość dotacji do naliczonej dla nich w subwencji oświatowej kwoty przypadającej na jednego ucznia (wychowanka lub dziecko). W przypadku gdyby możliwe było przyjęcie do celów ustalania wysokości dotacji uśrednionej kwoty subwencji oświatowej przypadającej na jednego ucznia dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, część organów dotujących mogłaby przekazywać dotację w wysokości istotnie niższej, od naliczonych im w subwencji oświatowej środków przypadających na ucznia, a inne musiałyby przekazywać dotację w wysokości wyższej od środków naliczonych. W związku z powyższym w celu wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych zaproponowano doprecyzowanie przepisów art. 80 ust. 2c, 3, 3a i 8 oraz art. 90 ust. 1a, 3a i 8 ustawy polegające na zastąpieniu użytego w tych przepisach wyrazu „jednostek” wyrazem „jednostki”.

Ponadto z uwagi na fakt, że dotacja, o której mowa w art. 80 ust. 8 oraz w art. 90 ust. 8 ustawy, może być ustalona na poziomie wyższym od minimalnego zasadne jest wskazanie organu właściwego do określenia jej wysokości. Zaproponowano aby wysokość dotacji przysługującej na słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego określał organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego (art. 80 ust. 8a i art. 90 ust. 8a ustawy).

W celu wyeliminowania pojawiających się wątpliwości interpretacyjnych dotyczących możliwości przekazywania szkołom przez jednostki samorządu terytorialnego dotacji na podstawie przepisów art. 80 i 90 ustawy również na uczniów, którym dyrektor w drodze decyzji zezwolił na spełnianie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą oraz zasad określania wysokości tej dotacji, zaproponowano stosowne doprecyzowanie przepisów w tym zakresie (art. 80 ust. 3j i art. 90 ust. 2h). Jednoznacznie określają one minimalny poziom dotacji przysługującej szkołom na każdego ucznia (spełniającego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą) w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na jednego ucznia spełniającego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego. Należy zauważyć, że ponoszone

przez szkoły koszty kształcenia ww. grupy uczniów są niższe, niż koszty kształcenia uczniów realizujących obowiązek szkolny w szkole.

Proponuje się również rozszerzenie zakresu stosowania przepisu art. 90 ust. 4 ustawy, dotyczącego ustalenia przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego trybu udzielania i rozliczania dotacji oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystywania, również o dotacje, o których mowa w ust. 1b i 1c ustawy. Dotacje te będą mogły być udzielane z budżetów gmin od 1 września 2014 r. Zmiany w art. 80 ust 2d, art. 90 ust. 1k i ust. 1l polegają na zastąpieniu niewłaściwie użytego w tych przepisach słowa „prowadzącą” na właściwe „dotującą”. Zmieniane przepisy traktują o rozliczeniach między gminami, w przypadku uczęszczania do przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego nie prowadzonych przez gminę, ucznia, który nie jest mieszkańcem gminy dotującej to przedszkole lub inną formę wychowania przedszkolnego. Środki finansowe przekazywane między rozliczającymi się gminami winny być pomniejszone między innymi o kwotę dotacji, o której mowa w art. 14d ust. 1 ustawy, otrzymanej na ucznia przez gminę dotującą przedszkole lub inną formę wychowania przedszkolnego, do których uczęszcza uczeń, a nie przez gminę prowadzącą te placówki, gdyż mowa jest tutaj o uczniach przedszkoli lub innych form wychowania przedszkolnego, dla których gmina nie jest organem prowadzącym.

2.13. Wprowadzenie wytycznych do upoważnienia ustawowego dotyczącego organizacji wypoczynku – art. 92a ust. 2 – art. 1 pkt 23 projektu ustawy

Obecnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełnić organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. Nr 12, poz. 67, z późn. zm.) zawiera przepisy wymagające zmiany lub uszczegółowienia, w szczególności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży. Jednak aktualne brzmienie upoważnienia zawartego w art. 92a ustawy, zgodnie z którym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa w drodze rozporządzenia, warunki, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasady jego organizowania i nadzorowania, uniemożliwia zmianę przepisów rozporządzenia z uwagi na zarzut o niekonstytucyjność tych zmian. W związku z tym istnieje konieczność zmiany treści

powyższej delegacji, która ma przede wszystkim charakter porządkujący i uzupełniający o wskazanie wytycznych. Określono zatem sześć obszarów oddziaływania przepisów wykonawczych w zakresie warunków jakie muszą być spełnione:

- przez organizatorów wypoczynku,
- przy organizacji wypoczynku;
- przy organizacji nadzoru nad wypoczynkiem,
- przez wychowawców i kierowników wypoczynku,
- przez organizatorów kursów na wychowawców i kierowników wypoczynku,
- przy gromadzeniu, przetwarzaniu i przechowywaniu danych związanych z nadzorem wypoczynku.

Dzięki temu możliwa będzie zmiana przepisów w sprawie warunków, jakie muszą spełnić organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania wielokrotnie postulowana przez rodziców, dyrektorów szkół i placówek, organizatorów wypoczynku, itp.

2.14. Wyznaczenie Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, będącej fundacją skarbu państwa, jako agencji krajowej – art. 94b ustawy oraz art. 15a ustawy prawo o szkolnictwie wyższym – art. 1 pkt 24 oraz art. 3 projektu ustawy

Każdego roku minister właściwy ds. oświaty i wychowania oraz minister ds. nauki i szkolnictwa wyższego udzielają Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji (mianowanej agencją krajową), dotacji na administrowanie unijnymi programami m.in. „Uczenie się przez całe życie” i „Młodzież w działaniu”. Do tej pory nie funkcjonują zapisy prawne, które ugruntowałyby pozycję agencji krajowej jako administratora środków w ramach programów Unii Europejskiej na lata 2014-2020 w zakresie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu: Erasmus+, zgodnie z zapisami rozporządzeń (decyzja 1720/WE/2006 oraz 1719/WE/2006).

Pod koniec 2013 r. Parlament Europejski i Rada przyjmą rozporządzenie ustanawiające nowy program w zakresie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu – „Erasmus+” (COM (2011) 788; zastąpi on dotychczasowe dwa programy). W ślad za tym rozporządzeniem państwa członkowskie winny ustanowić agencję krajową, która będzie zarządzać na szczeblu krajowym programami Unii Europejskiej w dziedzinie

kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu. Proponuje się bezpośrednio wyznaczyć Fundację Rozwoju Systemu Edukacji, będącą fundacją skarbu państwa pełniącą rolę agencji krajowej w perspektywie 2007-2013, jako agencję krajową w ustawie, co będzie wypełnieniem obowiązku przewidzianego wobec krajów członkowskich w rozporządzeniu.

2.15. Zmiany będące konsekwencją wprowadzenia nowych regulacji dotyczących rekrutacji – art. 1 pkt 2 lit. b – d, pkt 7, 16, 20, 21, pkt 22 lit. b i coraz art. 4 pkt 1 i 2 projektu ustawy

W konsekwencji zmian wprowadzonych do ustawy, regulujących kwestię rekrutacji do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego, publicznych szkół i placówek zmianie ulegają następujące przepisy tej ustawy: art. 5 ust. 5g, art. 5 ust. 5h pkt 1, art. 5 ust. 5ha, art. 14a ust. 6c, art. 60 ust. 1 pkt 6, art. 84 ust. 2 pkt 7, art. 85a, art. 90 ust. 1b pkt 6, art. 90 ust. 1c pkt 3.

Ponadto zmianie ulegają przepisy art. 6 i art. 15 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw.

2.16. Zmiany będące konsekwencją wprowadzenia nowych regulacji dotyczących dotowania szkół art. 80 ust. 3j i art. 90 ust. 2h – art. 1 pkt 19 i 22 projektu ustawy

W konsekwencji zmian wprowadzonych do ustawy o systemie oświaty, regulujących kwestię dotowania szkół, w których realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki zmianie ulegają następujące przepisy tej ustawy: art. 80 ust. 3, 3c, 3d, 3e, 3h, 3i i ust. 4 oraz art. 90 ust. 2a, 2e i 2g.

3. Przepisy przejściowe

Przewiduje się, że ustawa wejdzie w życie na początku 2014 r., a zatem w trakcie roku szkolnego. Dla wielu uczniów jest to moment, w którym dokonali oni już wyboru dalszej ścieżki kształcenia kierując się dotychczasowymi przepisami. W związku z tym, podjęli już działania zmierzające do zapewnienia im sukcesu w procesie rekrutacji do szkół na kolejnym etapie kształcenia. Ponadto, czy to w przypadku przyjmowania do gimnazjów, czy do szkół ponadgimnazjalnych rekrutacja wiąże się z

kontynuacją nauki na kolejnym etapie edukacyjnym. Wprowadzenie nowych rozwiązań powinno być zatem rozciągnięte w czasie, tak aby nie zmieniały one sytuacji uczniów w czasie trwania procesu przygotowań do rekrutacji na kolejny rok, nie zaskakiwały ich niespodziewanymi rozstrzygnięciami. Proponowane zmiany należy zatem wprowadzać w sposób płynny, tak by nie zostało naruszone zaufanie obywatela do państwa. W związku z powyższym, proponuje się, aby zasady przyjmowania do szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych na rok szkolny 2014/2015 były określone w przepisach przejściowych, które zachowują co do zasady dotychczasowe rozwiązania.

Natomiast rekrutacja do przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego jest już przeprowadzana w oparciu o kryteria określone w projekcie. Ustalając powyższe w przypadku przyjmowania do przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego kierowano się tym, że rekrutacja nie wiąże się tu z powyższym aspektem kontynuowania edukacji na kolejnym etapie edukacyjnym (jest to bowiem początek edukacji dziecka), a zatem nie zachodzi przesłanka do ograniczenia zastosowania nowych kryteriów.

Również w przypadku pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego, szkół dla dorosłych, szkół policealnych, na kwalifikacyjne kursy zawodowe oraz na zajęcia organizowane w placówkach oświatowo-wychowawczych przyjmuje się, że rekrutacja jest prowadzona w oparciu o kryteria określone w projekcie. Należy wskazać, że dotychczasowe organizacja procesów rekrutacyjnych charakteryzowała się tu dużą elastycznością. W związku z tym wprowadzenie ustawionych w projekcie zasad rekrutacji do szkół dla dorosłych oraz do tych placówek bez okresu przejściowego nie powinno być uciążliwe ani rodzić komplikacji organizacyjnych.

Projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu

funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Przedmiot regulacji ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana ustawa

Projektowana ustawa będzie oddziaływać na:

- publiczne przedszkola, publiczne inne formy wychowania przedszkolnego, publiczne szkoły i placówki,
- organy prowadzące przedszkola, publiczne inne formy wychowania przedszkolnego, publiczne szkoły i placówki – jednostki samorządu terytorialnego, właściwi ministrowie, osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego,
- organy sprawujące nadzór pedagogiczny.

2. Konsultacje społeczne

W ramach konsultacji społecznych projekt otrzymają następujący partnerzy społeczni i związki zawodowe:

- 1) Alians Ewangeliczny w Polsce;
- 2) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. Ks. J. Popiełuszki”;
- 3) Forum Związków Zawodowych;
- 4) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”;
- 5) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”;
- 6) Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”;
- 7) Krajowa Sekcja Oświaty NSZZ „Solidarność 80”;
- 8) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 9) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 10) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 11) Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 12) Sekcja Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 13) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisja Krajowa;
- 14) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność – Oświata”;
- 15) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;

- 16) Zarząd Krajowy Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce;
- 17) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 18) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 19) Business Centre Club – Związek Pracodawców;
- 20) Federacja Inicjatyw Oświatowych;
- 21) Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT;
- 22) Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej;
- 23) Fundacja Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego;
- 24) Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji;
- 25) Instytut Spraw Publicznych;
- 26) Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy;
- 27) Komitet Nauk Pedagogicznych PAN;
- 28) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 29) Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych;
- 30) Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 31) Konferencja Rektorów Uczelni Zawodowych;
- 32) Konfederacja Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 33) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 34) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 35) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 36) Międzynarodowa Organizacja do Spraw Migracji (IOM);
- 37) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych;
- 38) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego;
- 39) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 40) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Niepublicznych Szkół Muzycznych I i II Stopnia;
- 41) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli;
- 42) Polska Izba Książki;
- 43) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;
- 44) Polska Rada Ekumeniczna;
- 45) Polski Związek Głuchych – Zarząd Główny;
- 46) Polski Związek Logopedów;

- 47)Polski Związek Niewidomych – Zarząd Główny;
- 48)Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 49)Polskie Stowarzyszenie Wychowania Pozaszkolnego im. Aleksandra Kamińskiego;
- 50)Polskie Towarzystwo ADHD;
- 51)Polskie Towarzystwo Dysleksji;
- 52)Pracodawcy RP;
- 53)Rada do spraw Szkolnictwa Artystycznego;
- 54)Rada Główna Szkolnictwa Wyższego;
- 55)Rada Języka Polskiego;
- 56)Rada Szkół Katolickich;
- 57)Rzecznik Praw Obywatelskich;
- 58)Rzecznik Praw Dziecka;
- 59)Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 60)Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 61)Społeczne Towarzystwo Oświatowe Ogólnopolskie Forum Rodziców;
- 62)Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 63)Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 64)Stowarzyszenie Oświatowców Polskich - Zarząd Główny;
- 65)Stowarzyszenie Rektorów i Założycieli Uczelni Niepaństwowych;
- 66)Stowarzyszenie Rodziców „TU”;
- 67)Towarzystwo Nauczycieli Szkół Polskich;
- 68)Towarzystwo Wiedzy Powszechnej – Zarząd Główny;
- 69)Unia Metropolii Polskich;
- 70)Unia Miasteczek Polskich;
- 71)Związek Gmin Wiejskich RP;
- 72)Związek Harcerstwa Polskiego;
- 73)Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej;
- 74)Związek Miast Polskich;
- 75)Związek Powiatów Polskich;
- 76)Związek Rzemiosła Polskiego;
- 77)Związek Województw RP;
- 78)Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego;

- 79)Polski Komitet Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego;
- 80)Polska Komisja Akredytacyjna;
- 81)Forum Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej;
- 82)Ogólnopolskie Stowarzyszenie Ośrodków Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego;
- 83)Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego;
- 84)Fundacja Synapsis;
- 85)Krajowy Fundusz na Rzecz Dzieci;
- 86)Ogólnopolskie Forum Rodziców Społecznego Towarzystwa Oświatowego;
- 87)Polska Rada Organizacji Młodzieżowych;
- 88)Sekretariat Ochrony Zdrowia NSZZ „Solidarność”;
- 89)Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu.

Ponadto projekt ustawy zostanie przekazany do zaopiniowania przez następujące podmioty: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego, Komisja Wspólna Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski.

3. Wpływ projektowanej ustawy na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowane zmiany w zakresie rekrutacji nie będą powodować dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa ani też dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ projektowanej ustawy na rynek pracy

Projektowana ustawa nie wpłynie na rynek pracy.

5. Wpływ projektowanej ustawy na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowana ustawa nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ projektowanej ustawy na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana ustawa nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.